

QUINARI I FESTIVITAT DE LA MARE DE DÉU DELS DOLORS BESALÚ 2016

Creu de Sant Jordi 2005
www.dolorsdebesalu.cat

VENERABLE CONGREGACIÓ
DE LA MARE DE DÉU
DELS DOLORS DE BESALÚ

Oh Verge i Mare de Déu,
jo m'ofereixo per fill vostre,
i a honra i glòria de la vostra puresa
us ofereixo els meus ulls, les meves orelles,
la meva llengua, les meves mans;
en una paraula, tot el meu cos i la meva ànima,
i us demano que m'obtingueu la gràcia
de no fer mai més ni un sol pecat. Amén.
Mare, aquí teniu el vostre fill.
Mare, aquí teniu el vostre fill.
Mare, aquí teniu el vostre fill.
En Vós, Mare meva dolcíssima,
he posat la meva confiança
i mai més no quedaré confós. Amén.

PREGÓ DE LA PRIOR.

Des que tinc ús de raó recordo la Festa de la Mare de Déu dels Dolors i des de molt joveneta participo en la processó i en tots els actes d'una diada molt entranyable, que visc amb il·lusió, emoció i molta devoció.

Enguany la viuré amb molta més responsabilitat, alegria i també nerviosisme, ja que he tingut l'honor de ser designada Priora de la nostra Congregació. No cal dir que he rebut aquesta distinció amb gran satisfacció, joia i gratitud, també amb sorpresa. Ni en l'últim racó del meu pensament no em podia haver imaginat que de la tres-centes dissetena celebració de la fundació de la Venerable Congregació de la Mare de Déu dels Dolors, jo en seria la Priora.

En aquests moments vull recordar la meva família, molt especialment el meu pare, en Josep Oliveras i Fauró, que va ostentar el càrrec de Prior l'any 1977. Si trenta-nou anys enrere van ser uns dies plens d'emocions i vivències, no em puc ni imaginar com serà aquesta diada tan especial per a mi i per a la meva família.

La festa dels Dolors és la festa del poble, la més sentida amb el cor, és de recolliment però també d'alegria, és religiosa però també profundament popular. Una manifestació de fe de tot un poble que vol demostrar l'estimació a la Mare de Déu.

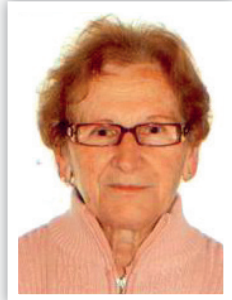
Vull ressaltar unes ratlles del pregó del meu pare de l'any 1977, quan deia: *"que aquesta festa ens agermana a tots (petits, grans, joves i vells) una vegada a l'any"*. Ell es va fer la següent pregunta: *"No és dolorós que només sigui una vegada l'any?"*

En el seu escrit continua dient: *"No seria molt més meravellós que aquesta festa fos com una ofrena de flors, una entrega a la Verge d'un gran rosari, format durant tot l'any, per les nostres bones accions ..."*. Una reflexió molt bonica i certa.

Aprofito aquesta oportunitat per agrair la feina feta per totes aquelles persones que amb el seu esforç, dedicació i treball fan que aquesta festa es pugui celebrar any rere any.

Finalment, voldria convidar a tothom a participar i a compartir junts tots els actes que es celebraran durant el Quinari i especialment a la processó del divendres al vespre, demostració inequívoca que el poble de Besalú manté viva l'estimació a la Mare de Déu dels Dolors. Vull acabar donant les gràcies a la Congregació per l'honor que m'ha atorgat i espero ser digna de la confiança que han dipositat en mi.

Sabina Oliveras i Torres

PRIOR

Sabina Oliveras i Torres

Nascuda a Besalú el dia 14 de març de 1934

Professà de congregant el dia 9 d'abril de 1954

COMISSARIS

Antoni Oliveras i Torres

Dolors Corominas i Canadell

Miquel Sanz i Torres

Rosa Mª Torres i González

Carme Torres i Palomer

Guadalupe Pleite i Titos

Sabina Oliveras i Sala

INVITACIÓ

Voldria convidar a tothom a participar a tots els actes que es celebraran durant el Quinari i especialment a la processó que es fa en honor a la Mare de Déu dels Dolors.

PROCESSÓ DELS DOLORS.

MANIPLE DE MANAIES

POTENTIORS

Roger Torrent i Serra
Lluís Trayter i Puig
Roger Carreró i Coromines
Albert Juanola i Sánchez
Marc Soy i Ferrés
Jordi Lagares i Mir

AQUILIFIER

Sasha Falgueras i Pla

SIGNE BANDA

Jordi Farcy i Bermejo

SIGNE OPTIADA

Albert Vidal i Peracaula

ESTENDARD

German Mas i Hormigo
Guifré Balateu i Rieimbau
Pau Trill i Iglesias

BANDA TIMBALERS

Narcís Lagares i Gamero
Marc Lagares i Palacios
Ricard Serra i Regalat
Isaac Jarillo i Bonet
Pol Garcia i Meléndez
Biel Tané i Riu

Marc Cortada i Canals
Roger Galceran i Surina

Toni Luengo i López

BANDA PIFRES

Clàudia Batlle i Pont
Stefi Batlle i Pont
Maria Aracil i López
Joanmi Fornàs
Genís Frigola i Camps

Quim Quintana i Vilà
Cristina Torres i Pleite
Júlia Xifre i Sala

Maria Julià i Juanola

OPTIADES

Àlex Torres i Sánchez
Martí Guillamet i Gala
Ferran Duran i Abulí
Guillem Parés i Figueras
Josep Pujol i Serra
Francesc Reig i Saubí
Jacint Güell i Sánchez
Genís Tenas i Mañas
Quim Grau i Castañer
Jordi Ginestera i Sarola
Jordi Lagares i Roset
Roger Sucarrats i Masgrau
Joan Ferrés i Costa
Albert Trayter i Puig
Àlex Torres i Pleite
Bernat Parés i Figueras
Joan Genebat i Ribera
Pau Garcia i Bassols
Carles Reixach i Estañol
Albert Pla i Planas

INFANT BANDA

Adrià Lagares i Palacios

INFANT SIGNE BANDA

Adrià Guardiola i Ros

INFANT SIGNE OPTIADA

Marc Carreró i Coromines

INFANT AQUILIFIER

Gerard Serra i Figa

INFANT ORDRES

Martí Estela i Jordà

ORDRES

Manel Juncà i Ramon

COMANDAMENT

Jesús Batlle i Auguet

PERSONATGES

CANT DE LA PASSIÓ

Marcel Riera i Bordes

CORNETA

Miquel Bassols i Dorca

JESÚS

Aleix Casals i Ortega

JUEUS

Miquel Àngel Mateos i Jiménez

Alfons Oller i Sala

Bibiana Cruz i Balés

Jordi Jordà i Segura

Anna Jordà i Mas

Judith Vila i Tortajada

CIRINEU

Ferran Mateos i Nogué

VERÒNICA

Rosa Ramon i Ros

PORTADORS DEL SANT CRIST

Josep Farcy i Costa

Jordi Boix i Serra

Vicenç Oliveras i Farcy

Daniel Prujà i Torrent

PORTADORS DE LA MARE DE DÉU

Santiago Gratacós i Quintana

Andreu Prujà i Roca

Aquest any són portadors els veïns del grup del Mont

JESÚS

Antoni Casabó i Majó

APÒSTOLS

Fidel Balés i Juanola

Ernest Bassols i Lladó

Joan Corominas i Sala

Sergi Díaz i Muñoz

Manel Fernández i Brugués

Jordi Gran i Umbert

Francesc Grau i Gratacós

Francesc Mas i Serra

Emili Oromí i Montagut

Jaume Riu i Roura

Miquel Torrent i Caritg

Xavier Torrent i Fuentes

ACOMPANYANTS COR D'APÒSTOLS

Vicenç Bosch i Juanola

Narcís Lagares i Corominas

Jordi Parrot i Parborell

Miquel Riu i Roura

Manolo Rodríguez i García

DIRECTOR

Josep Cassú i Serra

FARISTOL

Mireia Brunzel i Jordà

ORQUESTRA DEL COR

Costa Brava

ESTA FERMS

CAPITÀ

Joan Cabratosa i Pla

ABANDERAT

Emili Carrasco i Sánchez

ACOMPANYANTS

Arnau Linares i Valentí

Miquel Cabratosa i Pons

BANDA

Tambors

Àngel Sánchez i Herreros

Joan Ferrés i Barragan

Marc Vaquero i Garrido

Joan Frigola i Torrent

Jesús Banal i Navarro

Jordi Vaquero i Garrido

Bombos

Francesc Ferrés i Vergés

Adrià Vázquez i Vives

Lluís Rubirola i Juncà

FLAUTES

Maria Solavera i Pons

Joana Cabratosa i Pons

Cora Masmitjà i Roura

Laia Mas i Moya

Jessica Mazzioti i Corominas

Glòria Vázquez i Vives

Júlia Masmitjà i Roura

Clara Trill i Iglesias

Ingrid Carreró i Plana

Jana Balateu i Riembau

Maria Trunyó i Torcal

Maria Vázquez i Vives

SOLDATS

Pere Ventura i Mas

Jordi Pujolar i Senpau

Gerard Portas i Balateu

Jordi Hurtós i Rovira

Xavi Lagares i Puig

Jordi Solà i Codony

Eloi Masoliver i Soler

David Buch i Pérez

Jonatan Porras i Córdoba

Francesc Solavera i Pons

Joan Molas i Teixidor

Dani Molas i Teixidor

Lluc Jofre i Pena

Oriol Ortega i Torres

Josep Mª Lagares i Roset

Adrià Pons i Hurtós

RESERVES

Laia Mayoles i Vaquero

Jana Gussinyer i Cuevas

Maria Buch i Torrent

Quim Fauria i Juanola

Sira Huete i Fernández

Andreu Banal i Torres

ARRENGLADORS

Octavi Balés i Juanola

Meritxell Vaquero i Juanola

Gemma Guix i Feixas

Mireia Juncà i Genové

Alba Riera i Guix

Eduard Juncà i Parella

Isidre Bellapart i Bosch

Jordi Juncà i Parella

Marta Mas i Serra

Isaac Puigdemont i Balés

Imma Juncà i Genové

Adriana Guix i Tubert

Enric Rost i Felip

Lluís Juncà i Parés

Quim Casellas i Jou

MOVIMENT DE LA CONGREGACIÓ 2015.

CONGREGANTS QUE VAN PROFESSAR EL 2015

HOMES

Guifré Balateu i Riembau
Jordi Lagares i Mir
Francesc Pardo i Artigas
(Bisbe de Girona)

DONES

Jana Balateu i Riembau
Montserrat Comasólvivas i Tantiña
Margarida Riembau i Carbó
Anna Serrat i Farrés

ASPIRANTS A CONGREGANT ADMESOS DURANT EL 2015

HOMES

Josep Argelés i Juanola
Xavier Bosch i Busquets
Pere Codina i Gironella
Biel Riera i Bordes
Albert Riera i Sans

DONES

Anna Cebrián i Campà
Nativitat Farrés i Bartolí
Núria Ferran i Cebrián
Maria Teresa Pairó i Moradell
Núria Pairó i Moradell

Maria Riera i Bordes
Núria Serrat i Farrés
Maria Teixidor i Riera
Núria Típan i Lascano
Maria Vidal i Argelés

CONGREGANTS MORTS DURANT EL 2015

PER LES ÀNIMES DELS QUALS S'APLICARÀ LA MISSA ELS SEGÜENTS DIES:

Per a tots els congregants difunts
dia 14, a les 20 hores

Montserrat Juanola i Sala
dia 15, a les 20 hores

Maria Masdeu i Pairó
dia 16, a les 20 hores

Maria Agustí i Pujol
dia 17, a les 20 hores

Pere Abulí i Fàbrega
dia 18, a les 12 hores

Joan Iglesias i Güibas
Maria Carme Jofre i Roca
dia 18, a les 19 hores

Saxo Alto

Sheet music for Saxophone Alto, featuring musical notation on staves with treble clefs, a key signature of two sharps (F# and C#), and a 3/4 time signature. The music includes dynamic markings such as *p* (piano) and *ff* (fortissimo). The notation shows various rhythmic patterns and melodic lines.

SALVE

R. CALAHORRA

The image shows a page of musical notation for a piece titled "SALVE" by R. CALAHORRA. The score is written on multiple staves. The notation includes various musical symbols such as notes, rests, and dynamic markings. The dynamics include *ff* (fortissimo), *f* (forte), *mf* (mezzo-forte), and *p* (piano). There are also articulation marks like accents and slurs. The score is presented on a white page with a yellow tab on the right side, set against a dark, warm-toned background.

MOVIMENT PARROQUIAL 2015.

BAPTISMES

Abel Martos i Soler..... 19/04/2015
Pere de Toro i Costeja..... 26/04/2015
Cesc Gratacós i Jofre..... 03/05/2015
Tura Roura i Barges..... 24/05/2015
Carlota Sánchez i Esteba..... 21/06/2015
Martí Dilme i Corominas..... 07/06/2015
Abril Sánchez i Vila..... 05/07/2015
Marc González i Iglesias..... 23/08/2015
Miquel Vergés i Albino..... 13/09/2015
Roger Cortés i Guzmán..... 06/09/2015
Jan Güell i Castrillo..... 30/09/2015
Jan Martín i Gayolà..... 04/10/2015
Anton Riera i Bordes..... 01/11/2015
Valentina Raigoza i Varela..... 13/12/2015

PRIMERA COMUNIÓ

A la Parròquia de BESALÚ

Pau Busquets i Farrés
Àlex Campàs i Teixidor
Jasmine Fàbregas i Cardinez
Aina Fernández i Gonzàlez
Paula Font i Falgàs
Maria Lagares i Mir
Yerdany Raigoza i Chaibi
Regina Vilagran i Leal
Elisabet Ramos

Catequistes:

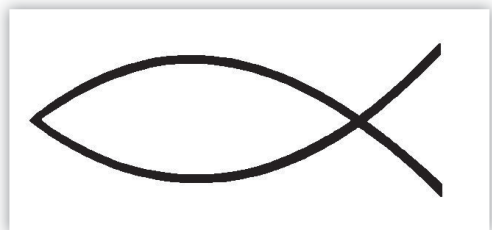
Carme Falgàs
Teresa Oliveras
Sabina Oliveras

MATRIMONIS

Òscar Fuentes i Linero
Cristina Pérez i Fernández... 08/08/2015
Marçal Oliveras i Galubardas
Marta Mas i Serra..... 12/11/2015

DIFUNTS – EXÈQUIES

Pere Surina i Gelis..... 01/01/2015
Maria Carme Jofre i Roca..... 12/01/2015
Margarita Planas i Triadú..... 10/03/2015
Rosa Causadias i Cuff..... 23/03/2015
Jesús Bernard i Ribas..... 26/02/2015
Joaquim Serra i Juanola..... 29/03/2015
Joaquima Juanola i Costa... 12/05/2015
Pere Coca i Rubio..... 01/06/2015
Joan Bartolí i Olivet..... 06/06/2015
Joan Iglesias i Güibas..... 11/06/2015
Joan Garcia i Caballero..... 22/06/2015
Pere Planas i Trias..... 25/07/2015
Joan Tubert i Planas..... 24/08/2015
Francisco González i Gálvez... 27/09/2015
Lluís Heras i Herraiz..... 27/09/2015
Maria Masdeu i Pairó..... 09/10/2015
Maria Agustí i Pujol..... 21/10/2015
Francisca Robles i Romero... 08/12/2015
Montserrat Juanola i Sala 15/12/2015
Pepita Portas i Brunsó..... 31/12/2015

LA FELICITAT SEGONS EL PAPA FRANCESC.

Pots tenir defectes, estar ansiós i a voltes viure irritat, però no oblidis que la teva vida és el més valuós del món.

Només tu pots evitar que ella vagi en decadència.

Hi ha molts que t'aprecien, admiren i t'estimen.

M'agradaria que recordessis que ser feliç no és tenir un cel sense tempestes, camí sense accidents, treballs sense

cansament, relacions sense decepcions.

Ser feliç és trobar força pel perdó, esperança en les batalles, seguretat en lloc de la por, amor en els mals moments.

Ser feliç no és només valoritzar el somriure, sinó també reflexionar sobre la tristesa.

No és just commemorar l'èxit, sinó aprendre lliçons en els fracassos.

No és just tenir alegria amb els aplaudiments, sinó tenir alegria en l'anonimat.

Ser feliç és reconèixer que val la pena viure la vida, malgrat els desafiaments, incompressions, i crisi.

Ser feliç no és una fatalitat del destí, sinó una conquesta per a qui sap viatjar cap a dins del seu propi ésser.

Ser feliç és deixar de ser víctima dels problemes i tornar-se actor de la pròpia història.

És travessar deserts fora de si, més encara, ser capaç de trobar un oasi en un racó amagat de la nostra ànima.

És agrair a Déu cada matí pel miracle de la vida.

Ser feliç no és tenir por dels propis sentiments.

És saber parlar de si mateix.

És tenir coratge per sentir un "no".

És tenir seguretat per rebre una crítica, encara que sigui injusta.

És besar els fills, mimar els pares, tenir moments poètics amb els amics, encara que ells ens fereixin.

Ser feliç és deixar viure a la criatura lliure, alegre i simple, que viu dins de cada un de nosaltres.

És tenir maduresa per dir «em vaig equivocar».

És tenir gosadia per dir «perdoneu».

És tenir sensibilitat per expressar «et necessito».

És tenir capacitat de dir «t'estimo».

Que la teva vida es torni un jardí d'oportunitats per a ser feliç...

Que en les teves primaveres siguis amant de l'alegria.

Que en els teus hiverns siguis amic de la saviesa.

I que quan t'equivoquis en el camí, comencis sempre de nou.

Doncs així seràs més apassionat per la vida.

I descobriràs que ser feliç no és tenir una vida perfecta.

Sinó utilitzar les llàgrimes per regar la tolerància.

Usar les pèrdues per refinar la paciència.

Usar les fallades per esculpir la serenitat.

Fer servir el dolor per lapidar el plaer.

Usar els obstacles per obrir les finestres de la intel·ligència.

Mai desisteixis... Mai desisteixis de les persones que estimes.

Mai desisteixis de ser feliç, ja que la vida és un espectacle que no et pots perdre!

Papa Francesc

UN CONGREGANT IL·LUSTRE.

El Dia dels Dolors, dia 27 de març de 2015 a la Parròquia de Sant Vicenç, va tenir lloc la Cerimònia d'Entrada de Novicis i Professió de Congregants, on enguany ha entrat de novici i professat un congregant il·lustre: Monsenyor Francesc Pardo i Artigas, Bisbe de Girona... La Junta de la Congregació vol agrair amb goig al Sr. Bisbe aquesta gran deferència que ha tingut envers la nostra Congregació. El Sr. Bisbe ens va acompanyar a la Conclusió del Quinari, va oficiar la Missa de tarda, també a Sant Vicenç, i ens va acompanyar a la Processó dels Dolors.

Seguint l'exemple del Sr. Bisbe, la Junta dels Dolors vol animar a tots aquells besaluencs i devots de Maria a sol·licitar l'entrada de congregants, fent així la nostra Congregació més gran i transcendent.

El Bisbe de Girona, nou congregant dels Dolors de Besalú

L' ANY SANT DE LA MISERICÒRDIA A BESALÚ EN LA FESTA DE LA MARE DE DÉU DELS DOLORS, MATER MISERICORDIAE.

Quan cantem la *Salve Regina* davant la Mare de Déu dels Dolors diem: *Salve, Regina, Mater Misericordiae* (Déu vos Salve, Reina i Mare de Misericòrdia). Què volen dir per nosaltres aquestes primeres paraules que hem cantat any rere any davant de la Dolorosa?

El Papa Francesc ha volgut que el 2016 sigui un Any Sant. Un any que els cristians hem de viure com un moment privilegiat. I concretament un Any Sant de la Misericòrdia. Potser és un bon moment per comprendre les primeres paraules de la *Salve*. Ara bé, què es un Any Sant? I per què dedicat a la misericòrdia?

Els anys sants son convocats pels papes el primer any de cada centúria. Per exemple l'any 2000 fou l'Any Sant de la Redempció. També es poden convocar cada 25 o 50 anys. El seu origen és bíblic. L'Escriptura ens diu que cal un any sabàtic cada set anys. Un any que es deixa descansar la terra o que els fruits que doni la terra seran per als pobres i necessitats. Més endavant, aquest any sant servia per perdonar els deutes, com si fos una amnistia. Es tractava d'un any de perdó. És, en certa manera, tornar a l'origen quan tothom tenia les mateixes possibilitats. Un any que es començava de nou per a tothom: rics i pobres. Una manera de corregir els desequilibris socials i d'abusar de la creació. Així en

certa manera es tornava a l'origen, quan tots érem iguals davant del Creador.

Els anys sants celebrats cada 50 anys o cada 25 s'anomenen anys sants ordinaris. També existeixen els extraordinaris, quan per un motiu concret el Papa els convoca. Així el 2016 és un any extraordinari. Enguany el Papa Francesc ha convocat aquest Any Sant de la Misericòrdia per un motiu, — com escriu ell mateix— perquè *potser per molt temps ens hem oblidat d'indicar i de viure la via de la misericòrdia (...). És trist constatar com l'experiència del perdó en la nostra cultura s'esvaeix cada cop més. Fins i tot la paraula mateixa en alguns moments sembla evaporar-se. Sense el testimoniatge del perdó, tanmateix, queda només una vida infecunda i estèril, com si es visqués en un desert desolat* (Butlla de l'Any Sant convocat pel Papa Francesc: *El rostre de la misericòrdia*, punt 10 i 12).

Es veritat — sobretot a Europa— que vivim en una societat molt deshumanitzada. El diner ens ha fet molt de mal. No parlem de tot el problema de la immigració, dels refugiats del nord d'Àfrica o de Síria, per posar uns exemples. El Papa deia, fa uns mesos a l'illa de Lampedusa, que la Mar Mediterrània es converteix en un gran cementiri humà de gent que no arriben a Europa.

El Papa demana que *en les nostres paròquies, en les comunitats, en les associacions i en els moviments, en fi, arreu on hi hagi cristians, tothom ha de poder trobar un oasi de misericòrdia* (Papa Francesc, *El rostre de la misericòrdia*, 10. 12). I per tant també ho hem de trobar a la Congregació de la Mare de Déu dels Dolors de Besalú.

Què vol dir “tenir misericòrdia”? Literalment tenir un cor pobre (*miser*). El contrari seria tenir un cor orgullós. Avui es podria definir com tenir un cor de carn, un cor humà, contraposat a un cor dur, com de pedra. També es podria definir com una actitud bondadosa, de com-

passió vers altri, sobretot al desafortunat o als qui passen més necessitat. El Sant Pare diu que Jesús és el millor rostre de la misericòrdia. Una imatge del Pare misericordiós és la que Jesús explica en la paràbola del Pare Bo o —anomenada— del fill pròdig (vegeu l’evangeli de Lluç 15, 11-32).

I em direu: com podem ser misericordiosos, sense fer cara de llàstima o de perdonavides? Què podem fer? En primer lloc, acollir la misericòrdia de Déu, ja que Déu és la font de misericòrdia. La misericòrdia de Déu no és creguda, insolent, orgullosa, sinó que és una manifestació del veritable amor (cfr. 1 Cor 13,

4-7). Quan acollim l'amor de Déu que és misericòrdia sabem quin gust té el veritable perdó i som capaços de ser misericordiosos amb els altres. A vegades una persona creu —com va dir el Papa en un Àngelus a la Plaça de Sant Pere— que Déu es cansa de perdonar i que és millor no demanar més perdó ja que sempre ensopego en allò mateix. Som nosaltres els qui posem límits a l'amor i a la misericòrdia de Déu.

Un cop hem experimentat la verdadera misericòrdia de Déu en la nostra vida, ja sigui pel sagrament del perdó o per un altre motiu, serem capaços de ser misericordiosos amb els altres i veurem com hem de tractar els altres sense rebaixar-los. No ens equivoquem del que va primer: primer la misericòrdia de Déu i després la nostra. Si equivoquem l'ordre, la misericòrdia que tinguem amb els altres serà com un menyspreu a l'altre, un fer “caritat” en l'aspecte més negatiu que a vegades hem caigut, és a dir, sense reconèixer la dignitat de l'altre.

Quines són per nosaltres les maneres de fer experimentar la misericòrdia de Déu als altres? El Papa Francesc en aquest punt recorda les conegudes, o no tan conegudes, “obres de misericòrdia: les corporals i les espirituals”. Les primeres provenen de l'evangeli de Mateu 25, 34-45 i les segones foren afegides a l'època medieval. Així ho diu el Papa: *Redescobrim les obres de misericòrdia corporal: donar de menjar al famolenc, donar de beure als assedegats, vestir els*

nus, acollir els forasters, assistir els malalts, visitar els presos, enterrar els morts. I no oblidem les obres de misericòrdia espiritual: donar consell als qui el necessiten, ensenyar als ignorants, corregir els pecadors, consolar els tristos, perdonar les ofenses, suportar amb paciència les persones molestes, pregar Déu pels vius i pels difunts (Papa Francesc, *El rostre de la misericòrdia*, 14-15).

Crec que moltes d'aquestes obres de misericòrdia les hem experimentat en situacions que vivim: Càritas, el Banc d'Aliments, la Marató... però altres obres les hem ignorat o no les hi donen prou importància. Que aquesta Quaresma de l'Any de la Misericòrdia i sobretot en la celebració del Quinari i la Processó de la Mare de Déu dels Dolors d'enguany puguem cantar amb convicció i amb obres a la Mare de Déu: *Salve, Regina, Mater Misericordiae* (Déu vos salve, Reina i Mare de misericòrdia). I que sigui cert quan ho cantem perquè ho hem experimentat i perquè volem fer—ho experimentar als altres a través del que fem i diem en aquests dies.

Mn. Jordi Font i Plana

Administrador parroquial de Besalú.
Corrector Congregació Dolors.

FRA VICENÇ DE BESALÚ.

Gibrat i Marcé, Julià (15 de juny del 1880 – 23 d'agost del 1936).

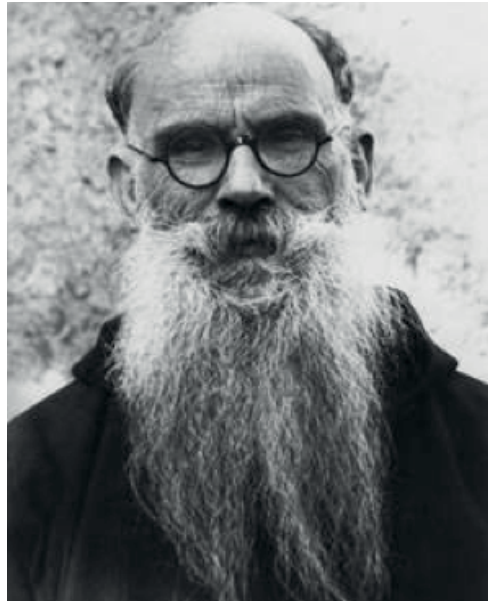
Ingressà a l'orde el 1885.

Ordenat sacerdot el 28 de març del 1903.

Els frares del convent d'Olot van continuar la vida amb normalitat fins al 21 de juliol, igual que els altres religiosos de la vila. Aquell dia, a les onze de la nit, mentre la senyora Marcel·lina Marguí, veïna i benefactora del convent, sopava amb el seu marit i el seu fill, van sentir un truc a la porta. Pel balcó van veure de qui es tractava: era fra Vicenç de Besalú, amb l'hàbit i la barba igual que sempre, i un farcell de roba.

Fra Vicenç tenia en aquell moment cinquanta-sis anys d'edat. Era fill d'uns jornalers de pagès molt religiosos. La seva mare solia anar a missa cada dia. Ell havia estat escolà a l'església romànica de Sant Pere de Besalú. Va ingressar al Seminari Seràfic d'Igualada atret per l'exemple d'un seu amic de col·legi, el futur fra Josep de Besalú, provincial en temps de la guerra.

A Olot, l'any 1909, mentre estudiava la filosofia, va patir una tuberculosi que li deixà la salut afectada per tota la vida. Per guarir-se, el van enviar un temps al convent de Palma de Mallorca. Però mai no va quedar refet del tot: sovint havia de fer llit i sempre més va arrossegar una anèmia.

Fra Vicenç era un frare bondadós i ingenu, amb una visió tota idealitzada de sant Francesc, a la qual volia adaptar la seva vida. Tenia les seves rareses. En l'oració comunitària, li agradava resar els salms d'una manera exageradament lenta i intentava, sense èxit, que els altres s'adaptessin a aquest seu estil. En una ocasió el provincial Frederic de Berga va escriure una carta a tots els frares sobre la manera de recitar els salms donant criteris molt diferents dels seus, curiosament, ell el va felicitar amb grans lloances que fra Frederic, sorprès, no va acabar de comprendre.

Era molt devot de la Mare de Déu. A l'estiu, quan anava a veure els seus parents a Besalú, pujava al santuari del Mont i hi predicava. A vegades, en aquests ser-

mons sobre la Mare de Déu s'animava molt i començava a dedicar-li compliments que feien somriure a més d'un pel seu fervor exagerat.

Li agradaven la filosofia, la literatura i la música religiosa. Desitjava de tot cor ser un bon frare, encara que potser s'hoprenia una mica massa a la valenta. Molt rarament sortia del convent per a anar a visitar amics o coneguts. Ni tan sols els dijous a la tarda, que molts anaven de passeig, sortia. I quan anava a Besalú, no dormia a casa dels seus parents, sinó en una altra casa, que era on s'acollien els frares quan estaven de pas.

Amb els germans era ple de bondat. Si alguna vegada rebia una ofensa (causada potser per les pròpies rareses involuntàries del seu caràcter), l'oblidava ràpidament. Quan la salut li ho permetia, assistia a tots els actes de la fraternitat i s'oferia per a tota mena de feines pastorals. La seva especialitat era la predicació, i va deixar molt bon record en molts pobles. Però també era capaç de passar hores al confessional o de llevar-se a l'hora que calgués per anar a assistir un malalt.

Aquest era el frare que trucava a les onze de la nit a casa de la senyora Marguí, després d'un dia molt llarg. El guardià, ja el dia 20, havia parlat amb l'alcalde d'Olot, que li havia dit que, en cas de perill, no podria fer res per salvar la vida dels frares. El dia 21, la fraternitat sentia per Ràdio Barcelona l'anunci que s'havia decretat la incautació de totes les esglé-

sies i cases religioses. Els frares havien passat el dia mirant de salvar objectes del convent portant-los a cases amigues.

La senyora Marguí i la seva família van obrir la porta i van fer passar fra Vicenç. Li van oferir sopar, però no en va voler, perquè ja ho havia fet amb la fraternitat. Passà la nit i retornà l'endemà de bon matí al convent per celebrar l'eucaristia. Cap a les onze del matí, sabent que els revolucionaris ja havien pres l'Ajuntament, el guardià va manar als frares que es traguessin l'hàbit i abandonessin definitivament el convent. Fra Vicenç tornà a la mateixa casa, però de seguida veié que no s'hi podia quedar, perquè era massa a prop del convent i els milicians vigilaven.

Fra Vicenç va començar a trucar a diverses portes, sense trobar acolliment enlloc. Es dirigí al rector de Sant Joan les Fonts. El Comitè d'aquest poble va arribar a ser un dels més actius i temuts de la comarca, estenent el seu radi d'acció fins a Camprodon. El rector, que fou assassinat pocs dies després, conscient que ell era el primer en estar en perill greu, no podia ajudar fra Vicenç. Però li va indicar que s'adrecés a cal Torrentó. En aquesta casa tampoc no el van poder acollir. Li van aconsellar que s'afaités la barba, però ell s'hi va negar, dient que fins a la mort volia seguir l'exemple de sant Francesc. Resaren un parenostre plegats i fra Vicenç continuà el seu èxode. Ningú no sabrà mai a quantes portes va trucar fra Vicenç aquell dia sense trobar refugi. El

dia 23 el trobem a casa del senyor Simó Ferrés. S'hi hauria pogut quedar, però en veure que la situació anava empitjorant va decidir buscar un lloc més apartat.

Fra Vicenç, mirant d'allunyar-se d'Olot, arribà a can Bosch, una masia de la Fageda d'en Jordà. Allà es va quedar gairebé tres setmanes. Ajudava en les feines del camp, pregava i cantava molt, tant cants religiosos com populars. Fra Vicenç es va posar en contacte amb una seva ne-

boda de Besalú, però tampoc no gosava acollir-lo. Amb el pas dels dies, els veïns es van adonar de la seva presència. Un d'ells (mogut per la por, potser?) va anar a veure l'amo de can Bosch i li va dir: "Teniu un frare a casa. Si no marxa avui mateix, vindrem a buscar-lo". Davant d'aquesta amenaça, fra Vicenç va haver de fugir. Els seus protectors li van donar roba bona i el van adreçar a una masia de la Cot coneguda com a cal Sereno.

**Goigs a llaor dels beats màrtirs
de la província de Catalunya i Balears
dels Framenors Caputxins**

Puix sols Déu us accontenta
i del Cel ja sou veïns.
deu-nos vostra fe valenta
germans màrtirs caputxins.

Heu seguit plegats la crida
de l'Altíssim bon Senyor,
compartint la vostra vida
en pobresa i germanor.
Sant Francesc us orienta
i us envia, pelegrins.
Deu-nos vostra fe valenta
germans màrtirs caputxins.

Com si fos una cacera,
ara l'odi us ha escampat,
però sentiu al seu darrere
la veu dolça de l'Amat:
"Sou llevat que ja fermenta,
gra de blat que arrelia endins".
Deu-nos vostra fe valenta
germans màrtirs caputxins.

Bons amics us ofereïen
un refugi i una llar
i s'arrisquen i pateïen
amb l'amor que els fa de far.
Però l'onada violenta
va tallant tots els camins.

acceptàreu sense pena
que us benís germana mort.
jocós és qui us sustenta
i us fa perdonar els botxins.
Deu-nos vostra fe valenta
germans màrtirs caputxins.

A cap bándol feu la guerra,
no heu estat bel ligerants,
sou vençuts aquí a la terra,
però en el Cel sou triomfants.
i amb la blanca vestimenta
de Jesús sou paladins.
Deu-nos vostra fe valenta
germans màrtirs caputxins.

Feu-nos sempre solidaris,
dels qui fugen perseguits,
i amb amor hospitalaris,
i amb coratge decidits.
Ajudeu tothom qui intenta
seure al cor dels serafins!
Deu-nos vostra fe valenta
germans màrtirs caputxins.

Puix sou llum que transparenta
la claror d'amors divins,
deu-nos vostra fe valenta
germans màrtirs caputxins.

**Deu-nos vostra fe valenta
germans màrtirs caputxins.**

Entre flames que devoren
les capelles i convents
visiteu tots els qui enyoren
el Pa sant dels sagraments.
En aquesta hora dolenta
sou com àngels clandestins.
Deu-nos vostra fe valenta
germans màrtirs caputxins.

En el dia de l'Ofrena,
decidida vostra sort,

✠ L'amor és més fort que la mort. ✠ **R.** Tothom qui estima ha nascut de Déu.

ORACIÓ

Oh Déu, que heu donat als vostres servents Frederic de Berga i companys, escampats per la persecució, la gràcia de mantenir la unitat en la fe fins al martiri, concediu als vostres fills, que el pecat ha dispersat, trobar en la vostra Església la comunió i la pau. Per Crist Senyor nostre. Amén.

Lletra de Fra Eduard Rey (Caputxí). Música de Fra Josep Herrera (Caputxí). Imatge de Laura Alberich

Veient que no trobava seguretat enlloc, va decidir provar d'una altra manera. Els de cal Sereno li van proporcionar una roba més dolenta que la que portava de can Bosch, perquè pogués passar inadvertit, i des del 16 d'agost vivia com un rodamón, caminant amb el seu sac pels camins de la comarca. Va ser vist un d'aquells dies en una font del terme de les Planes, mullant trossos de pa per esmorzar.

El 23 d'agost els milicians del Comitè de les Planes el van detenir, pensant, en un primer moment, que era un captaire. Però, en ser interrogat, ell va declarar clarament la seva condició de frare. Sabia també que a les Planes difícilment podia passar molt de temps sense que el reconeguessin, ja que hi havia predicat una missió amb molt d'èxit uns anys abans. Els milicians, en conèixer la seva identitat, van començar a insultar-lo.

En un primer moment, va ser portat al Centre Republicà del poble, on tenia la seu el comitè local. Després va estar unes hores a la sala de ball i, cap al migdia, fou traslladat a una cabana en l'indret conegut com l'era d'en Simó. Molta gent, en saber que estava allà detingut, el van anar a veure. Alguns recordaven amb afecte i admiració la missió que havia predicat, i els bons exemples que els havia donat atenent amb molta cura alguns malalts del poble. Altres hi anaven per riure-se'n, preguntant-li, per exemple, quants fills tenia. En dues ocasions, el van fer tornar al comitè per declarar. Al

migdia li van portar menjar, però només volgué tastar una mica de llet.

Hi havia aleshores a les Planes un noi de 16 anys, en Josep Sendra, cristià convençut i fervorós, massa jove per recordar la missió de fra Vicenç, però que havia sentit a parlar moltes vegades del bon record que havia deixat. Durant totes les hores que fra Vicenç va estar a l'era d'en Simó, aquest xicot es va estar al seu costat, fent-li companyia i donant-li conversa. Fra Vicenç li va dir: "Aviat moriré. Entenc que sóc cridat pel Senyor. Espero estar avui mateix amb els àngels del cel". Cap a mitja tarda, fra Vicenç es va posar en actitud de pregar. En la penombra de la cabana, per les escletxes del sostre un raig de sol li il·luminava la cara, de manera que en Josep tenia la impressió d'estar veient en viu una estampa de Getsemaní.

Tan bon punt fra Vicenç va donar per acabada la pregària, va arribar el cotxe que l'havia de portar a la mort. Eren les cinc de la tarda. Abans de pujar-hi, es va girar cap al poble i el beneí, com sant Francesc va fer amb Assís durant la seva agonia. Agafaren la carretera que va de les Planes a Sant Aniol de Finestres fins al mas Oliveras, aturant-se en un racó conegut com el Clot del Viver.

Baixaren del cotxe i manaren al xofer, que venia forçat, que anés a girar-lo per tornar. Els milicians i fra Vicenç s'endinsaren en el bosc. Portaven els fusells i un bidó de gasolina. Al costat d'un rec,

l'assassinaren. Ell es va mantenir ferm i sencer tota l'estona, i abans de morir, segons va poder sentir el xofer en el viatge de tornada, els va perdonar. Un dels milicians va quedar tan impressionat d'aquella mort que no va voler participar mai més en cap assassinat.

Els milicians van calar foc al cos amb la gasolina, però no va prendre gaire. L'endemà, veïns que havien sentit els trets hi van anar, van trobar el cos amb el bidó de gasolina al costat, i el van enterrar allà mateix, al costat del rec. Després de la Guerra, l'ajuntament de les Planes de-

dicà un carrer a fra Vicenç de Besalú, i el cos fou col·locat en una tomba al cementiri de Sant Esteve de Llèmena.

Mn. Miquel Oliveras

Extret del llibre Testimonis de Sàvia ingenuïtat de Fra. Eduard Rey.

Els frares caputxins màrtirs a Catalunya en temps de la guerra civil.

Província de fra menors Caputxins de Catalunya, 2008.

RECORDS DE LA PROCESSÓ DELS DOLORS.

La Venerable Junta de la Mare de Déu dels Dolors m'ha demanat que expliqués les meves vivències al llarg dels anys en què he col·laborat en la processó.

Vaig començar portant la creu procesional junt amb dos escolans; això ho vaig fer dos anys. Després se'm va dir per cantar la mort i passió, i també ho vaig fer al llarg de dos anys més. Quan ja tenia disset anys, el senyor Antoni Bassols, que sabia que jo estudiava música amb els germans Marcos, em va dir si m'agradaria cantar la Salve amb els apòstols. Jo li vaig dir de seguida que sí: ja us ho podeu imaginar, no cabia a la pell. Una vegada vaig haver acceptat, em va dir que aquell vespre anés a la fusteria d'en Miquel Iglesias i que em farien unes proves de veu. Després de les proves, em van dir que si volia ja em podia quedar.

Imagino que molta gent se sentirà identificada amb les persones que tinc el goig de recordar, cosa que faig des de l'estima i el respecte que sento per ells. L'Antoni Bassols, era el director del cor parroquial de les caramelles i de la Salve; de fet ell, a més de ser el secretari de la vila, era músic.

A més d'en Bassols i en Miquel, hi havia en Pere Roca (en Valenciana), en Miquel Tarrades (en Mareya), en Daniel Viñas, en Ventura Mañach i en Joan Juanola. Tots ells formaven part del cor parroquial i de les caramelles que cantàvem el dissabte

de glòria. Era un costum molt bonic, llàstima que s'hagi perdut.

Després de la primera trobada em van convocar a la sala d'actes de l'Ajuntament per assajar la Salve amb la resta de persones que feien d'apòstols. Poc m'imaginava jo el que trobaria: uns veterans amb unes veus fantàstiques! En Pere Surroca, besavi dels actuals nois de can Surroca; en Josep Brugués, avi d'en Manel Fernández, conegut com l'Olivet; en Quimet de les mitges, que carinyosament li deien en Mitges perquè tenia una sala de telers de mitjos i mitges; també hi havia en Perfet Pla, l'Amadeu Sala, en Francisco Viñas... i jo mateix, allà al mig.

De la processó dels Dolors, puc dir que quan era petit només hi havia els estafers, que ho feien tan bé com sabien perquè no assajaven, tal i com ho fan ara. Sortia més o menys bé.

La Mare de Déu era més petita que la que surt ara i es portava sobre una plataforma de fusta. La portaven els congregants a pes de braços.

La resta era més o menys com ara, però amb menys passos. Els manaiés es van incorporar molt més tard. El recorregut també era diferent. Es pujava pel carrer Pompeu Fabra i se seguia un tros de carretera. Me'n recordo que es posava un guàrdia a cada costat i es parava el trànsit una mitja hora aproximadament.

Quan s'obria el pas hi havien uns cinc o sis cotxes esperant per cada banda, ara això seria impensable. Per aquesta raó es va canviar el recorregut .

A la plaça, igual que en l'actualitat, es cantava la Salve i es feia "l'Acato" a la Mare de Déu, i mentrestant els que feien de jueus aprofitaven per anar a posar gasolina, és a dir: anaven a prendre un got de vi a cal Renoc per fer-se passar el fred.

Després de la processó es convidava els participants a un refresc, que consistia en deu galetes maria per a cada col·laborador i cafè, al local del poble anomenat El Sindicat. A part, als més joves els donaven per beure gasosa i taronjada i als més grans moscatell.

Més endavant, el director del cor dels apòstols va ser en Josep Maria Bassols, que va agafar el relleu del seu pare. En l'actualitat, com molts ja deveu saber, el

director és en Jaume Cristau, reconegut compositor.

Els solistes de la Salve han estat del meu record: en Josep Torrent, en Miquel Tarra des, en Pere Roca, en Pere Surroca i en Miquel Torrent, que encara ho és.

En quant a la meva participació, si compto que vaig fer d'apòstol des dels disset anys, és a dir des del 1947 fins al 2001, més els quatre anys que ja he mencionat abans fent altres coses, en total he participat a la processó dels Dolors de Besalú al llarg de 59 anys. A més, el meu pare, l'Eudald Torrent Masó, va ser prior i al cap de vint-i-cinc anys ho vaig ser jo, cosa que em va omplir d'alegria.

Gràcies per haver-me deixat compartir els meus records.

Visca la Mare de Déu dels Dolors!

Antoni Torrent i Faig

L'Antoni quan va ser Prior l'any 1997

L'Antoni fent d'apòstol en el cor d'apòstols

LA CONGREGACIÓ DE LA MARE DE DÉU DELS DOLORS DE BESALÚ.

“MOLT MÉS QUE UNA ENTITAT RELIGIOSA”

La Congregació dels Dolors ha esdevingut un element essencial de la consciència col·lectiva dels besaluencs, un patrimoni emotiu. Participar en els seus actes és endinsar-se en un món d'espiritualitat i sentiment, però també en la tradició. La processó dels Dolors, des del seu origen, ha acompanyat la religiositat popular de la Setmana Santa i ha transcendit els límits de la congregació per esdevenir un fet que, generació rere generació, uneix els veïns de Besalú en un mateix sentiment de pertinença a una comunitat.

La Venerable Congregació de la Mare

de Déu dels Dolors de Besalú fou fundada el 1699 arran d'una missió predicada pel doctor Jeroni Talavera. Per als cultes a la Mare de Déu dels Dolors li fou assignat, a l'església de Sant Vicenç, l'altar de la Puríssima Sang de Jesucrist. Més tard es construí una capella pròpia on el frontal l'ocupava un retaule barroc. Durant la Guerra Civil la capella va ser cremada i posteriorment derruïda. Ara, l'altar de la Verge, es troba en un lateral del temple.

Les raons de ser de la Congregació són compartir l'esperit de vida que professen els Servites d'acord amb la 'Regla de Vida de l'Ordre Seglar dels Servents de Maria', la qual es fonamenta en la inspiració mariana, la vida fraterna i l'oració, a més de participar en la renovació

espiritual i pastoral de la parròquia besaluenca. Està dirigida per una junta, constituïda per: corrector, secretari, tresorer, mestre de cerimònies i vocal arrendadors, vocal manaies, vocal estaferms, vocal apòstols, vocal comunicació, vocal ornamentació i conservació, vocal d'història i vocal relacions exteriors. D'altra banda, la junta de la Congregació elegix el prior, el personatge que presideix tots els actes que celebra la congregació durant l'any.

El Quinari i la Festivitat dels Dolors. És la celebració més important de la Congregació. El Quinari comença el dilluns abans de la festa dels Dolors. Durant cinc dies conviden els congregants i els devots de la Mare de Déu a reflexionar i a preparar la celebració de la diada dels Dolors. Des de fa molts anys, uns dies abans, Manel Ramon, membre actual de la junta, ensenya i explica a nens de la llar d'infants i de l'escola, els passos de la processó. La mainada s'emprova les vestes i les vestimentes de manaies i estaferms. En aquests dies del Quinari se celebra la missa a l'església de Sant Vicenç, es resa la corona dels Set Dolors i seguidament se celebra l'Eucaristia.

El divendres anterior al Diumenge de Rams arriba la festivitat dels Dolors. Se celebra l'Eucaristia a l'església de Sant Vicenç. Després de l'ofici solemne del migdia, els assistents i l'orquestra acompanyen el prior de l'any anterior fins al

domicili del nou prior per a fer-li el lliurament del penó. A la tarda, a l'església de Sant Vicenç, té lloc la conclusió del Quinari amb rés de la corona, el cant de la Salve per part del cor d'Apòstols i el sermó del predicador. Tot seguit es fa la cerimònia d'entrada de novicis i professió de congregants. A 2/4 de 9 del vespre, els estaferms i el maniple de manaies desfilen pels carrers i van a cercar el prior i les autoritats. A les 9 comença la processó. S'inicia i finalitza a l'església de Sant Pere i s'atura a la plaça de la Llibertat per escoltar la peça magistral de la Salve, cantada en llatí, pel cor dels Apòstols amb acompanyament de l'orquestra. Aquesta peça musical barroca va ser composta a mitjans del s. XIX pel músic Remigi Ozcoz de Calahorra i fou introduïda a casa nostra per l'organista mossèn Antoni Bassols i Ordeix al començament del s. XX.

El pas dels Manaies inicia la marxa de la processó, i seguidament continuen els passos de la Creu i els Escolans, els Improperis, els Misteris de Dolor, el Cant de la Passió i la Corneta, Jesús i els Jueus, la Verònica, el Sant Crist, les Tres Maries, Jesús i els Apòstols, el Prior i els Set Comissaris, l'orquestra, la Mare de Déu dels Dolors, la junta de la Venerable Congregació dels Dolors de Besalú, Autoritats parroquials i municipals, i clouen la processó els Estaferms, pas propi de Besalú.

Fets destacats dels darrers anys. L'any 1999 es va presentar el llibre de *La Con-*

gregació dels *Dolors de Besalú*, de l'historiador Marc Sureda, i és un profund treball sobre el primer segle d'existència de la Congregació. L'any 2000 es va celebrar el 300 aniversari de la fundació de la Congregació (1699-1999). Per aquest motiu es va organitzar una trobada de tots els cossos de manaies, soldats romans armats i estaferms de les comarques gironines. L'any 2005 la Congrega-

ció va ser distingida amb la Creu de Sant Jordi de la Generalitat de Catalunya i el dimecres 30 de novembre d'aquell any, el corrector de la Congregació, i rector de la parròquia de Besalú, mossèn Eudald Vilà, rebia la Creu de Sant Jordi de mans del president Pasqual Maragall.

L'any 2007 la junta de la Congregació, aprofitant la confecció del nou disc de *Sons dels Dolors*, va recuperar els antics

Goigs dels Dolors —les antigues *Cobles devotes de Set Dolors de Maria Santíssima de la vila de Besalú*— que ja estaven quasi perduts. L'any 2009, la Congregació va produir una ratafia pròpia, anomenada *Ratafia 310* —anys que havien passat des de la seva fundació. L'any 2011 es va publicar el llibre *Priors dels Dolors*. Es tracta de la recopilació de les portades dels programes i un recull de fotografies de la festa dels Dolors, des de l'any 1960 fins al 2011; al llibre, també s'hi inclou el pregó de presentació del prior de cada any i la seva foto. També l'any 2011, Narcís Lagares i Coromines va compondre la sardana *Pels Dolors a Besalú* i la va dedicar a la junta de la Congregació amb motiu del nomenament de la seva esposa, Anna Maria Gamero, com a prior d'aquell any; aquesta sardana està inspirada en diferents temes que recorden la diada del Divendres dels Dolors. Actualment s'està treballant en el projecte d'habilitar una nova sala capitular de la Congregació que serveixi per celebrar les reunions de la junta i alhora, conservar-hi els seus arxius i també perquè esdevingui un centre de recerca i un lloc de trobada.

Jordi Juncà i Parés

(*) Article publicat a la revista *Les Garrotxes*, número 13, any 2014.

LA CORESPONSABILITAT ECLESIAL. UN EXEMPLE, L'AGRUPACIÓ DE BESALÚ.

Se m'ha demanat fer un article sobre una de les línies de treball de la nostra diòcesi de Girona: l'agrupació de parròquies i la coresponsabilitat eclesial que un dia vàrem parlar en un Consell parroquial de Besalú i Maià de Montcal. De fet estem davant d'una de les línies que el Bisbe Francesc ha marcat com una Prioritat Pastoral per al 2015-2016 (vegeu punt II, 6 de les *Prioritats Pastorals de la Diòcesi de Girona*), però que ja portem una colla d'anys treballant-hi des del Bisbe Carles Soler.

Després d'un any i mig de servir — des de Banyoles i Fontcoberta — les parròquies de l'agrupació de Besalú, Maià de Montcal, Beuda i Dosquers, degut al traspàs de mossèn Martirià Pla (a.c.s), el setembre del 2014, puc constatar la coresponsabilitat eclesial de moltes persones per tirar endavant la comunitat cristiana sense un rector resident.

Des de fer el Suplement al Full Parroquial, portar l'economia de cada diumenge, organitzar la catequesi, vetllar per obrir i tancar les esglésies, els cants de la coral sempre a punt per a la missa de dotze, tenir cura dels desperfectes dels teulats o dels locals, la neteja i l'ornamentació dels temples, fins a tenir preparades totes les coses per a les misses, enterraments, visita als malalts, Càritas... han estat un reguitzell de serveis, que

potser abans feia o coordinava el mossèn, però que ara ho han fet un grup de persones que han sabut tirar endavant les parròquies sense la presència diària d'un mossèn.

No parlem de l'organització de les festes dedicades a la Mare de Déu dels Dolors, portades per la Junta de la Molt Venerable Congregació dels Dolors. Sempre han comptat amb l'acompanyament del mossèn, encara que el pes fort recau en una junta de laics compromesos i que estimem profundament la Mare de Déu dels Dolors.

Us ho dic amb sinceritat: heu mostrat una maduresa eclesial. Això no s'improvisa en uns dies, és un treball que els mossens i les vostres famílies han anant teixint en aquestes parròquies. Enhorabona!

Però permeteu-me ara fer una petita reflexió d'això que estem assajant en molts indrets de la nostra diòcesi. No som els únics en aquesta línia de treball. Moltes diòcesis de França, Bèlgica, Alemanya... porten una colla d'anys treballant aquesta coresponsabilitat. I no cal dir que en països de missió d'Amèrica Llatina o d'Àfrica ens porten anys d'avançada.

D'entrada no és una estratègia per la falta de capellans, sinó que respon a un principi eclesiològic que el Concili Vaticà II ja va presentar al seu moment, el 1964,

quan no hi havia manca de preveres (vegeu la constitució *Lumen Gentium* 35-36), però que ara semblaria que hi hem arribat més per necessitat que per convicció. La integració dels laics en els òrgans de decisió i de consell, no com a “suplents” dels capellans, sinó per raó del seu baptisme, i per tant com a coresponsables eclesials. Ara això no funcio-

na per decret, sinó per empatia. Cal que ens mentalitzem els capellans, religiosos i laics. Tots ens hem de sentir responsables i servidors. Només des de l'actitud de servei i no de domini o de parcel·les de poder, podrem tirar endavant l'Església en aquests temps.

És veritat que cal fer més reunions, escoltar-nos, posar-nos d'acord i veure entre

tots com responem als diferents reptes que es presenten cada dia sobretot per ser —com diu el Papa Francesc— “L'Església que surt i que és una Església amb les portes obertes” (Carta encíclica *La Joia de l'Evangelí*, 46), però a on el gran protagonista ha de ser l'Esperit Sant. És el qui dóna el coratge per viure aquest procés des d'un profund arrelament a Jesucrist. És l'Esperit Sant qui regenera l'Església com ho ha fet durant vint segles. Sense aquesta espiritualitat tot es podria reduir a un simple voluntarisme o a un organigrama funcional sense ànima, com si fos una empresa. I l'Església no és una empresa, encara que molts ho creguin.

Així a la nostra diòcesi de Girona es prioritza la formació del laïcat, ja sigui per conèixer millor Jesucrist i per assumir responsabilitats en la missió de l'Església (Prioritats Pastorals 2015-2016, I, 1). És a dir, sense un coneixement profund de Jesucrist i d'una vida verdaderament espiritual els laics com els capellans tenim el perill de fer “la nostra obra” i no “fer Església de Jesucrist”. Es per això que es va donant formació pels laics amb missió pastoral o per preparar celebracions dominicals amb absència de prevere. També es forma als laics en l'animació de grups de joves, de preparació del matrimoni, per acollir famílies “ferides”, per la visita als malalts, per atendre els necessitats des de grups de Càritas, pels catequistes d'infants i joves...

Ara, davant de tot això, cada vegada

serà més necessari el treball de comunió del mossèn, per fer créixer el cos eclesial per l'Eucaristia i els sacraments, per la Paraula i la caritat. I aquest treball com a col·laboració de la missió del bisbe. Si no, hi ha perill d'allunyar-nos del què ha de ser l'Església de Jesucrist. Aquest treball de comunió s'ha de fer amb els diaques permanents, amb els laics amb missió pastoral i amb els altres agents de pastoral. I sobretot des de la comunió i no des de la competència.

Ara, després d'aquest primer moment, potser el que tocarà fer serà organitzar aquella formació per a totes aquestes persones que han ajudat a fer present l'Església de Jesucrist a Besalú, Maià,... perquè no sigui una “flor d'estiu”, sinó que “estiguin preparats per donar raó de la seva esperança a tothom qui us ho demani” (1 Pere 3, 15).

Mn. Jordi Font i Plana

Administrador parroquial de Besalú.
Corrector Congregació Dolors.

ENTREVISTA AMB SABINA OLIVERAS I TORRES.

PRIOR DE LA VENERABLE CONGREGACIÓ DELS DOLORS DE BESALÚ. PENDONISTA 2016

Nascuda el 14 de març del 1934 a Besalú, quatre dies després del seu 82è aniversari, tindrà l'honor de ser la prior de la Festa dels Dolors de Besalú d'aquest any 2016. La pendonista viu al grup de la Mare de Déu del Mont, però no l'haurem pas d'acompanyar ni anar a buscar fins a can Camps. El penó restarà penjat al carrer del Pont. Al pas de la porta de casa seva, a mà dreta, hi té una vitrina amb marededéus i santcrists, records de viatges seus i d'amics; em diu que n'hi deu haver alguna de la meva tia Pepita, amiga seva. A l'habitació, hi té un quadre de la Mare de Déu dels Dolors, pintat per Roser Corominas, alcaldessa en els primers compassos de la democràcia.

● **Només arribar a casa seva, a can Camps, comencem parlant de les processons d'abans. Aprofito per preguntar-li si eren molt diferents.** «Són iguals, però diferents, ja que abans, per exemple, portàvem mantellina, com es veu a fotos antigues. Em fa l'efecte que a la processó no hi havia manaies. Quan fa que hi ha manaies?»

● **Pel que jo sé, ja que no hi era, hi va haver un petit període sense manaies.** «Clar. Jo tinc record només d'Estaferms. Els recordo dels anys 1960. Jo llavors tenia una trentena d'anys. D'abans de la Guerra no recordo res. Quan va començar tenia dos anys; sóc del 1934. Tot el que recordo és perquè el meu pare m'ho havia explicat; de quan van bombardejar al Prat, ells s'hi estaven. Hi havia un pou i hi va caure una bomba.»

● **Quin és el primer record que teniu dels Dolors?**

«A la processó sempre hi havia anat. És una devoció de tota la vida, un record des que tinc ús de raó. Ja de petita estaves mentalitzada i t'ho havien ensenyat. Dels primers records importants que tinc, ja de més gran, és la il·lusió de ser de les Tres Maries. Treballant a la fàbrica, amb la Margarita Clotes, que ja és morta, i la Dolors Compte.»

● **Devia ser l'únic paper que devíeu poder fer les dones en aquell temps, a diferència d'ara?**

«Sí. I en vaig ser dues vegades. La primera amb aquelles noies que treballàvem a la fàbrica de paper de l'Escatllar, a can Surós. I no em preguntis amb qui va ser el segon cop, perquè no me'n recordo. Aquella vegada la tinc present perquè vam treballar molts anys juntes. Sempre hi havia llista per fer de tres maries. No sé si hi ha aquesta afició ara. Aquell cop vam fer festa per poder sortir a la processó. Pensa que hi ha hagut temporades que per la Mare de Déu dels Dolors s'ha treballat i a ca l'Escatllar no fèiem festa. Abans es treballava fins al dissabte. I les vacances les treballàvem; ens pagaven les vacances; per això ens vam poder fer aquesta casa. En aquell temps treballàvem sempre i hi havia treball segur. No és com ara: ara el jovent no troba treball.»

● **A Besalú hi havia fàbriques.**

«Jo havia treballat a cal Coro i a ca l'Escatllar. I després a l'Ajuntament de neteja. Va tancar a l'Escatllar i em vaig haver d'espavilar amb 48 anys.»

● **Es va saber que havíeu sigut Maria de les Tres Maries?**

«Abans tothom venia cap allà i ens preguntava 'Qui ets, qui ets?' I nosaltres, callades.»

● **No ho podíeu dir?**

«No; era un secret. Algunes vegades se sabia, però moltes vegades no me n'ha-

via assabentat, per molt que ho preguntéssis, perquè molta gent ho feia per una prometença i hi anaven descalços. També hi he anat moltes vegades de descalça, però no fent de tres Maries.»

● **Recordeu si els dos cops que heu fet de Tres Maries hi vau anar descalça?**

«No ho recordo. La processó sí que l'he fet descalça molts de cops. La gent de Besalú tenim molta fe amb la Mare de Déu dels Dolors. Sempre tens alguna cosa per demanar. Sí que li dones les gràcies sempre, però com que a casa hi havia hagut molts malalts, li demanava que m'ajudés. I prometia d'anar descalça i sempre que ho havia promès ho havia pogut aconseguir. Al contrari, l'última vegada que vaig anar descalça em van recomanar que no ho fes perquè no em refredés; no és com quan ets jove.»

● **I quan va ser l'últim cop que vau anar descalça?**

«Ja fa temps, perquè a casa ja fa 21 anys que són morts i, després d'això, ja no hi vaig anar. Tenia 58 o 59 anys quan es van morir.»

● **I de petita?**

«La processó l'he viscuda sempre des de casa. Primer al Prat, que tenia 12 anys quan en vam marxar; després al carrer Ganganell; després ens vam estar al carrer Major, on hi ha la carnisseria d'en Junçà. Ens hi vam estar fins que vam pujar aquí a can Camps. Ja ho veus, quan no tens casa pròpia canvies molt. De bons

records de la Mare de Déu dels Dolors en tinc molts, perquè havia anat a ajudar a la Carmeta Sicra i a la Neus Bonet, quan m'ho demanaven, a l'Església a fer els rams.»

● I a muntar la marededéu.

«No. De muntar la marededéu hi vaig anar una vegada amb la Rosita Capó i en Manel Ramon. Una vegada. En canvi, amb la Carmeta Sicra i la Neus Bonet hi vaig anar molt més jove. Com que treballava i tot plegat, sempre que podia hi anava. No era com ara que ens vam comprometre a netejar l'església cada mes.»

● Què significa ser prior dels Dolors?

«Per mi, ha sigut una gran sorpresa, perquè no hi comptava i no m'imaginava que m'ho haguessin de dir mai a mi. Quan van venir no ho vaig ni pensar. En Manel em va trucar per preguntar-me si a les set hi seria que vindrien ell i en Pepe Lagares. I vaig quedar així. Van arribar a les set en punt. Els vaig convidar a seure al sofà i es van estimar més seure a les cadires del menjador. El primer que els vaig preguntar era si havia fet malament alguna cosa a l'Església. Com que no hi ha mossèn, ajudes. Com que en Lluís de Vinyals no ho va poder fer perquè estava malalt, em van demanar que resés el Rosari. No em

La mare de la Sabina a la processó l'any 1977

pensava que em dirien de ser pendonista. Em va venir tan de nou, vaig quedar tan parada, tan emocionada que no vaig saber què dir-los. Vaig dir 'Valga'm Déu, poc que pot ser'. I em van dir que havia estat escollida per unanimitat. Vaig dir que poc ho sabria fer, perquè no estic pas acostumada a parlar en públic.»

● **Ja teniu el discurs fet?**

«El del programa, sí. M'ha ajudat la Sara, ja que ella el català el sap; en aquell temps no t'ensenyaven pas el català, eh! No estava permès. I si no hagués sigut ella, la Rosa Mari, també, ja que és una cosina.»

● **La gràcia és que ja sou d'una família de priors: El pare, l'oncle...**

«Primer ho va ser l'oncle Francesc de can Mont. El meu pare ja ho demostrava que

li feia molta il·lusió. Jo he tingut sempre molta fe amb la Mare de Déu, però no m'havia passat mai pel cap.»

● **Ara tots els congregants podem ser pendonistes. En aquell temps, semblava que només ho podien ser els homes...**

«És que tampoc se m'havia acudit. El que representa ser prior és enorme... És que encara hi ha gent que ho ha demanat o que en voldria ser, però és que a mi no m'havia passat pel cap.»

● **Si hi ha algú que ho vol ser només ho ha de comunicar a la Junta de la Venerable Congregació dels Dolors.**

«Doncs, hi ha gent que ja m'ha dit la il·lusió que li faria i ja li vaig dir que parlés amb la junta. I, fins i tot, una em va preguntar si jo

ho havia demanat. Crec que la il·lusió és molt important. Justament, recordo que quan li van venir a dir al pare, la mare li va preguntar: 'Et fa il·lusió?' I ell li va dir 'Molta': 'Doncs, endavant!' Ara la il·lusió ja la tinc. Veia la del meu pare, però que ho siguis tu, canvia molt. Ara al meu cap només té això: si ho faré bé, i si... Em fa molta por haver de parlar, perquè no hi estic acostumada. Si he parlar, quatre paraules i prou. Algú em va dir que parli del meu pare. Vols creure que no me'n veuria amb cor? M'emocionaria.»

● Qui portarà les borles?

«Faig comissaris tots els cosins germans, de part de pare i de mare. Les borles està per acabar de concretar.»

● Coneixeu altres processons a banda de la de Besalú?

«Vaig veure una vegada la de Girona; m'agrada més la de Besalú. De processó dels Dolors, però, cap més; no marxaria de Besalú per anar-ne a veure la processó d'un altre lloc.»

● Què opineu de la manera com es viu la processó dels Dolors a Besalú?

«Ho veig bé de sempre: vist silenci i respecte abans i ara.»

● Sou una persona molt devota: de missa diària...

«... Ara no, perquè no n'hi ha (riu)...»

● Quan n'hi havia hi anàveu, escombreu l'església, heu fet catecisme...

«Aquest any he plegat de la catequesi.

Hem plegat totes tres. Ho hem fet amb mossèn Eudald i amb mossèn Marturi. He fet de catequista onze anys. Vaig començar tard perquè, quan tenia els pares, no podia pas fer-ne. Mossèn Eudald m'ho va demanar i jo li vaig dir com ara: 'Ai mossèn, poc que serviré per catequista!' I en vaig acabar fent. M'ha omplert molt, perquè la mainada m'agrada. I en vaig fer sempre amb la Teresina d'en Maset i la Rosita Capó. Va ser una experiència molt maca. Tocava plegar i passar el relleu, i com que ha sortit jovent per fer-ne, ja hem pogut plegar.»

● Quin és el moment més emotiu de la processó?

«M'agraden tots. Per descomptat, *la Salve*. El moment de la plaça és molt maco; és quan ho veus tot. Des de dalt d'un balcó és molt espectacular.»

Salvador Garcia-Arbós

TROBADA DE MANAIES A GIRONA.

29 de març del 2015, als voltants de les tres de la tarda, interior del pavelló firal de Girona. Assegut a la meua cadira contemplant amb cert nerviosisme com centenars de persones traginen vestimentes romanes amunt i avall, mentre d'altres, els més puntuals, ja es van guarnint amb les seves corresponents indumentàries. *"Els de Girona l'han tornat a fer grossa"*, sento que algú diu darrere meu, mentre pel meu cap no paren de passar imatges de tots aquests anys que porto tocant el tambor al nostre maniple, algunes de molt agradables, com van ser el debut dels meus fills Marc i Adrià, i d'altres no tant, com l'any que vam acomiadar en Manel, de qui sempre guardaré un gran record. De ben segur que el seu pare, que també rondava per allà, no fos cas que els seus manaies es despistessin, també hi va pensar.

La veritat és que formar part d'una concentració d'aquest tipus sempre fa il·lusió, i si a sobre es fa en el format que van escollir els gironins, encara més. Formar part d'un exèrcit de romans de cap a 800 integrants és un acte que, els que vam tenir la sort de participar-hi, sempre recordarem.

Els manaies de Girona ja feia un parell d'anys que hi treballaven. De fet, un any abans de la trobada, un dels dies que em va tocar anar a can Ramon Boix de

Girona, el mestre llauner que vesteix la majoria de maniples de la província i alguns de fora, em va posar al dia del que volien fer. Em va deixar parat: volien fer el que finalment van denominar com "VEXILIATO GERUNDENSIS". Una formació tan multitudinària, depenent d'on es tregui la informació, vindria a suposar el que en els exèrcits romans es coneixia com a "COHORT" de 800 homes. Tot un espectacle de color i lluentor que ompliria els carrers de la capital.

Els dies van anar passant fins que ens van avisar que es faria un assaig general per a les bandes de timbals i bombos a Banyoles un dissabte a la tarda. Per si algú no hi ha pensat, els membres de banda d'aquesta formació devíem ser cap a 300. Tots aquest integrants seríem dividits en tres grups. Calia posar-hi una mica d'ordre, ja que del ritme de les bandes en depenia bona part de l'èxit de la desfilada. Calia per tant coordinar-nos per mirar que ningú s'accelerés o frenés més del necessari. No va ser fàcil, i després d'un parell d'horettes d'anar-ho provant, l'assaig va concloure amb ganes que arribés el diumenge de RAMS.

Un cop vestits i preparats, els organitzadors ens van anar cridant per grups. A cada un de nosaltres se'ns havia lliurat un buff de diferent color que indicava quin lloc ocuparíem dins d'aquella mu-

nió de cuirasses, llances i escuts. A poc a poc l'exèrcit romà del s. XXI anava agafant forma, tan sols calia que els amfitrions de la jornada ens vinguessin a buscar per iniciar l'acte definitivament. Un cop formats, que no va ser senzill, vam esperar pacientment el Maniple de Girona... sentir els seus timbals i pifres tocant el seu pas mentre enfilaven la Devesa en direcció a nosaltres em va transportar al 9 d'abril de l'any 2000, formats al mig del Pont Vell de la nostra Comtal Vila de Besalú en els actes del nostre tricentenari. Se m'anava posant la pell de gallina a mida que s'anaven acostant.

Per fi el gran exèrcit ja estava format. Ara només calia pensar a desfilat el millor possible i aguantar el que serien quasi dues hores sense parar de tocar. El bot-

zinaire d'ordres va manar al corneta, que si no recordo malament era d'Amer, que iniciés la marxa, i així ho va fer. La nostra banda estava formada per un membre de la banda de Girona, i les bandes d'Amer, Banyoles i Besalú, en total 66 persones, dels quals 18 eren bombos, 24 timbals i la resta entre pifres i cornetes. Senzillament espectacular i eixordador quan tots ens vam posar a tocar a l'hora, encara que difícil d'aconseguir que el ritme no s'accelerés de tant en tant. La gent que ens va venir a veure no se'n volia perdre detall i, ja des de les primeres passes, el recorregut estava ple de gom a gom, miressis on miressis, i això que el trajecte era prou llarg. De la Devesa vam enfilat cap a Jaume I. Per mi, personalment, una de les millors imatges que vaig tenir des de dins

la formació va ser en passar pel costat de la plaça de la Independència, just al moment que el carrer gira cap a l'esquerra i fa una lleugera baixada, veure tota l'avinguda plena d'armats de dalt a baix i de dreta a esquerra... és una d'aquelles visions difícilment repetible. La desfilada va anar fins a la plaça del Lleó, i d'allà vam enfilar el carrer Migdia fins al carrer de la Creu. D'allà, per Joan Maragall fins a Jaume I altre cop, després per Sant Francesc i entrada triomfal a la plaça Catalunya, lloc on tota la columna va quedar formada per rebre els deguts honors i escoltar els parlaments de les autoritats. Una vegada acabat l'acte més protocol·lari de la jornada ens vam posar en marxa per tornar cap el pavelló firal. Durant el recorregut de tornada, el Maniple de Manaiés de Girona va quedar format a l'alçada del Govern

Civil, i allà, totes les altres formacions els vam poder rendir els merescuts i deguts honors.

La jornada va concloure amb un sopar per a tots els participants. Els que ho portem dins, els que ho fem per vocació — que de fet penso que un manaià, estaferm o armat és de la manera que ho ha de viure — de ben segur que ja estem frisant perquè algú ens truqui i ens convidi a una nova concentració. Mentrestant, haurem de viure del record d'aquesta i de les altres que hem fet arreu de Catalunya, tot agraïnt a la gent de Girona, de tot cor, la meravellosa oportunitat que ens van donar a tots per viure un esdeveniment com aquest.

Sisu Lagares i Gamero

PROGRAMA D'ACTES DEL QUINARI I DE LA FESTIVITAT 2016.

CELEBRACIÓ COMUNITÀRIA DE LA PENITÈNCIA

DIJOUS, DIA 10 DE MARÇ

VESPRE

● A les 7, Celebració penitencial a l'església de Sant Vicenç.

QUINARI DEL 14 AL 18 DE MARÇ DE 2016

DILLUNS, DIA 14

VESPRE

● A les 8, Corona dels Dolors i Missa amb homilia.

● Predicador: **Mn. Jordi Callejón i Ferrer**, rector de Sant Jaume de Salt.

DIMARTS, DIA 15

VESPRE

● A les 8, Corona dels Dolors i Missa amb homilia.

● Predicador: **Fra. Josep M. Vallejo**, O.F.M.Cap.

DIMECRES, DIA 16

VESPRE

● A les 8, Corona dels Dolors i Missa amb homilia.

Predicador: **Mn. Joan Baburés i Noguer**, rector de Sant Feliu de Girona.

DIJOUS, DIA 17

VESPRE

● A les 8, Corona dels Dolors i Missa amb homilia.

● Predicador: **Mn. Ramon Pijuan i Virosta**, rector de Santa Maria de Banyoles.

FESTIVITAT DE LA MARE DE DÉU DELS DOLORS

DIVENDRES, DIA 18

MATÍ

● A les 12, MISSA SOLEMNE amb acompanyament d'orquestra i cant dels Goigs.

● Predicador: **Mons. Francesc Pardo i Artigas**, bisbe de Girona.

● Seguidament la prior de l'any passat, la **Sra. Lluïsa Auguet i Vergés**, farà lliurament del penó a la prior d'enguany, la **Sra. Sabina Oliveras i Torres**.

TARDA

● A les 5, a l'església de Sant Vicenç, conclusió del Quinari amb Corona dels Dolors, sermó i cant de la Salve pel Cor d'Apòstols acompanyats per l'orquestra Costa Brava.

● Tot seguit, entrada de Novicis i Profesió de Congregants.

VESPRE

- A les 7, missa celebrada per **Mn. Josep M. Barcons i Vila**, rector de les Preses, i amb l'acompanyament del Cor Parroquial i la col·laboració del Cor de la parròquia de St. Jaume de Salt.
- A 2/4 de 8, els Estaferms i el Maniple de Manaies desfilaran pels diferents carrers de la vila.
- A 2/4 de 9, aniran a cercar la Prior i les autoritats de la Comtal Vila, respectivament.
- Tot seguit, a la plaça de la Llibertat, es lliuraran els premis del Setè Concurs de Dibuix de la Processó de la Mare de Déu dels Dolors. I també es lliurará un guardó a **Isaac Jarillo i Bonet**, del maniple de manaies, pels seus 15 anys de participació a la processó.

- A les 9, sortida de la **PROCESSÓ** des del monestir de Sant Pere, que seguirà l'itinerari acostumat pels carrers i places de la vila.
- A la plaça de la Llibertat, el Cor d'Apòstols cantarà com cada any, la Salve, amb l'acompanyament de l'orquestra Costa Brava i seguit de l'Acatu pels Estaferms.
- Seguidament, la processó continuarà per fer l'entrada a l'antic monestir de Sant Pere.
- En acabar la processó, acompanyarem tots plegats la Prior a casa seva per tal d'escoltar el seu discurs d'agraïment i de comiat.

EN RECORD DE L'AVI PEP.

En record de l'avi Pep, trenta-nou anys després de ser Prior de la Venerable Congregació de la Mare de Déu dels Dolors.

Què us haig de dir de l'avi Pep? Quan hi penso els records se m'apilonen al cervell i se'm desperten moltes emocions, el cor em bull de tants sentiments. El primer que us diré és que era una gran persona, bona de veritat. Era un home senzill, treballador, afable, amic dels seus amics, molt familiar i que sabia estimar i fer-se estimar.

Jo el recordo amb els anissos a la butxaca (com que havia deixat de fumar, menjava anissos), sempre disposat a ajudar i que mai no tenia un NO per resposta. He tingut la sort de passar moltes hores amb el meu avi. Amb ell podies anar a tot arreu, mai no es queixava i sempre estava content. El recordo anant plegats de compres a Platja d'Aro, a passeig, treballant el jardí — mentre treballàvem li deia al meu home: "... va noi, espavila, que això atipa i no engreixa"... — , a casa xerrant , en dinars familiars i més especialment quan va néixer la meva primera filla (va ser dels primers a agafar la Mariòna a coll juntament amb el meu home i els meus pares). Era fantàstic, únic, vaig tenir molta sort amb un avi com ell, no es feia notar però sempre hi era quan se'l necessitava. Ha estat una persona molt important a la meua vida.

El vaig estimar molt a l'avi Pep i encara l'estimo. Fent aquest escrit i pensant amb ell em vénen les llàgrimes als ulls, el trobo a faltar, però estic contenta d'haver compartit tants moments junts (cada dia anava a veure'ls, no podia passar un dia sense veure els avis i la tia).

Moments bons però també moments tristos, com el dia que es va morir la meua estimada àvia Rosita. Va ser dur, però estàvem junts per afrontar-ho. El meu avi l'estimava molt, portaven tota una vida l'un al costat de l'altre. La va enyorar molt, però tota la família vam fer-li costat i no el vam deixar mai sol. El dolor si es pot compartir és de més bon portar.

Per al meu avi jo era la nineta dels seus ulls. Tot ho feia bé, n'estava orgullós, el gran amor que em tenia no li deixava veure els meus defectes, que en tinc com tothom. Era un amor sense esperances a canvi, sincer, de tot cor i totalment desinteressat, l'estimació d'avi a néta. Si ara fos aquí i veiés la família que tinc, seria l'home més feliç del món, amb les seves tres besnétes.

També seria molt i molt feliç de veure la tia Sibineta Priora de la Congregació de la Mare de Déu dels Dolors, com ell ho va ser fa trenta- nou anys. Va rebre aquesta distinció amb gran alegria i ho va portar amb gran dignitat i molta mo-

dèstia, tal i com era ell. Va viure tots els actes del Quinari amb gran devoció, respecte i amb molta felicitat. Segurament va ser la distinció més important que va rebre en la seva vida.

Un home tan senzill com ell, no es creia mereixedor de tal privilegi, no podia entendre per què havia estat l'escollit. No era conscient de les grans virtuts que tenia: sempre amable, compromès, respectuós amb tothom, piadós, sempre disposat a ajudar, incapaç de fer mal a ningú.... en definitiva, una gran persona.

Crec honestament que el meu avi era mereixedor d'aquesta distinció.

En aquesta diada tan especial no ens hi podrà acompanyar, però estarà en el nostre pensament i en el nostre cor, que no n'ha marxat mai. Sempre el recordarem i sempre l'estimarem.

La seva néta, Sara.

Sara Oliveras i Prujà

L'avi Pep quan va ser Prior l'any 1977, a la plaça 45 amb els seus fills Tomàs i Antoni

LA PROCESSÓ DE LA MARE DE DÉU DELS DOLORS DE BESALÚ.

Una reflexió personal.

Tots els pobles i ciutats tenen les seves festes i dies especials. A Girona, un d'aquests dies és el Divendres Sant. No s'hi respira l'ambient de diumenge, ni el d'un dia de pont, sinó aquell ambient únic del Divendres Sant. La ciutat esdevé "ocupada" des de primera hora del matí per les confraries que puguen amb els seus passos fins a la plaça de la Catedral, on s'hi estan tot el matí netejant i engalanant-los. Després, al vespre, circulant pel bell mig de la ciutat ens recorden el gran misteri dels cristians.

Per alguns, participar a la processó consisteix a seguir una tradició familiar. Per d'altres, en canvi, és un fet cultural de la ciutat, un element més del folklore. I penso que per a molts, a més de les raons citades, bàsicament és una manifestació de religiositat. Té un component penitencial i durant el recorregut es medita i es prega amb l'acompanyament dels passos. Ja antigament, molta gent volia imitar la vida de Crist, ja fos dejunant o flagel·lant-se tal com va ser castigat ell en la passió. I també, per a reviure el *Via Crucis*, es feia un recorregut acompanyat de la creu, a vegades s'anava descalç i es portava una creu a coll. Aquestes manifestacions penitencials van originar les primeres processons. En època moderna s'aprofitaran també per

a moure la fe dels fidels i com un camí cap a l'evangelització. Cada any, sento mainada que pregunta als seus pares què representen les diferents imatges dels passos.

Ja fa molts anys, vaig anar a un Divendres de Dolors a Besalú. Aquella vegada, anava a una processó d'espectador; em va sobtar el silenci, no és que a Girona no n'hi hagi, però allà hi havia un silenci que es podia tallar, els espectadors respectaven també aquest silenci, feien comentaris en veu baixa. Em van explicar que aquest dia és festa gran, i que de totes les celebracions que es fan al poble, aquesta és la més important. A les cases es fa dinar de festa major. A més, es prepara aquesta diada amb el Quinari, fent diferents actes de pietat i reflexió que ajuden els congregants a viure molt bé la festa.

Per això, em vaig adonar que aquí el component religiós hi pesava molt. La processó esdevé una manifestació d'amor envers la Mare de Déu. Aquesta devoció s'ha covat a les famílies, hi participen grans i petits, no és flor d'un dia, es nota que també es viu durant l'any. Al pregó de l'any passat, la Prior, la Lluïsa Auguet, testimoniava la il·lusió i la joia compartida en tota família per la festa. Aquest ambient s'encomana a la gent que ho mira.

Els diferents passos van desfilant pels carrers i és veritat que el marc arquitectònic hi ajuda molt. L'empedrat dels carrers, de les cases, a cada plaça, a cada cantonada, emmarca amb l'ajut del ciris i les torxes una sèrie d'escenes que colpeixen l'espectador i l'ajuden a fer present el que representa cadascuna. El moment culminant és la Salve a la plaça Major, cada vegada que la sents se't posa la pell de gallina.

El pas central, lògicament, és el de la Mare de Déu del Dolors. En el pas del Silenci de Girona, la meva confraria, s'hi representa quan Jesús troba la seva Mare camí del Calvari. A Besalú, les imatges són les mateixes: la creu, Crist i la seva Mare, però ara ja ha passat tot... La Mare

ens presenta el preu de la Redempció, *tu i jo hem estat comprats a gran preu.*¹ El protagonisme el té més la Mare, que en silenci aguanta un Redemptor que: *No té bellesa ni esclat perquè l'admirem, ni esplendor perquè ens hi complaguem. Malvolgut, rebuig dels homes, home de dolors i avesat a la sofrència. Com un al qual s'amaga la cara, l'hem menyspreat i l'hem tingut per no res.*² És com si tot el poble que va a la processó acompanyés la Mare de Déu en el seu dolor, tothom està convidat a participar, a viure el dolor d'una mare que té el seu Fill mort en els braços.

Mentre anava passant, em va venir al cap pensar que al llarg dels segles, molta gent segur que s'ha plantejat si el

que es representa és veritat, molta gent haurà resat a la vista d'aquest patiment i s'haurà proposat millorar la seva vida. Molta gent haurà plorat amb llàgrimes que empenyen a una conversió i han vist consolat el seu dolor en veure el patiment de la Mare quan va perdre el seu Fill. La Mare ens parla en el seu silenci i ens presenta el seu Fill, no pas per ensenyar-nos com són de dolents els que li han fet això, més aviat volent dir-nos que això ho ha patit per tu... I tu què fas per ella? Ens recorda que per arribar a la Resurrecció cal passar abans per la Creu. No podem deixar-la sola. Com diu el papa Francesc, Crist és la cara de la misericòrdia del Pare: *El perdó suprem ofert a qui l'ha crucificat ens mostra fins on pot arribar la misericòrdia de Déu. Maria testifica que la misericòrdia del Fill de Déu no coneix límits i arriba a tots sense excloure ningú. Li adreçem l'antiga i sempre nova pregària de la Salve Regina, perquè mai no es cansi de girar vers nosaltres els seus ulls misericordiosos i*

*ens faci dignes de contemplar el rostre de la misericòrdia, el seu Fill Jesús.*³ Ella, com resem a la Salve, és Reina i Mare de misericòrdia.

Si no la coneixeu, us recomano que viuiu l'experiència de primera mà anant a Besalú el Divendres de Dolors. I encoratjo a tots els besaluencs a mantenir viu aquest esperit, a manifestar sense complexos, com fa segles que feu, l'amor a la Mare de Déu, amb la seguretat que la Mare ens porta sempre al Fill.

¹ Cor, VI, 20

² Is.,LIII, 2-3

³ Papa Francesc, Butlla Misericordiae Vultus, 11-IV-2015

Ramon Bosch i Baulida

President de la Confraria del Silenci de Girona

RESTAURACIÓ DELS GRADUALE- ANTIPHONARIUM ROMANUM DEL MONESTIR DE SANT PERE DE BESALÚ.

Ja fa uns quants anys que la Venerable Congregació tenia la intenció de restaurar els quatre vells llibres litúrgics de cant de l'antic monestir de Sant Pere, graduals romà i antifonaris, els quals estaven en unes condicions molt deteriorades a causa del pas del temps. Graduals i antifonaris del s. XVIII, en concret de l'any 1779, els quals s'utilitzaven al monestir per cantar missa al cor o cants destinats a les diferents festes litúrgiques de durant l'any.

Antiphonarium Romanum de Tempore et Sanctis

Graduale Romanum de Tempore et Sanctis

Antífona (del grec antiphonê) que vol dir: "que respon a", és la tornada, sovint breu i habitualment cantada, que es fa abans i després d'un salm, o més rarament, entre les estrofes d'un himne. Musicalment, l'antífona és una forma anterior a la tornada musical. El text cantat de l'antífona també pot ser agafat de la Bíblia o d'algun altre text de la tradició cristiana, sempre en relació al contingut de les lectures del breuari o de la missa, o amb la festa celebrada del dia, de les festivitats i de les solemnitats de durant l'any.

Tant els Graduale com l'Antiphonarium eren llibres litúrgics musicals per a ser

cantats en el cor del monestir o cants (antífones) de durant l'any en la missa del ritus romà. En aquests, també s'intercalaven oportunament les solemnitats i festes del calendari. En aquests llibres s'inclouien també els cants d'entrada: antífona amb versos, els salms, l'aclamació de l'evangeli, el cant d'ofertori i l'antífona de la comunió. Així com també els cants de l'ordinari de la missa: Glòria, Credo, Sanctus i Agnus Dei. Els Graduale, més com a llibres que recullen tots els temes musicals de la missa de tot l'any litúrgic, contenen també cants de parts invariables com el: Kírie, Glòria, Credo,... i com a cants ordinaris i propis com: l'Al·leluia, l'Ofertori, Comunió... Ambdós llibres contenen les antífones que havien de ser cantades al llarg de l'any litúrgic, i en llatí.

L'antífona també la podem descriure com un breu passatge, agafat de les sagrades escriptures, que es canta o es resa abans i després dels salms i dels càntics en les hores canòniques, i guarda relació amb l'ofici propi del dia.

En una data concreta, passaren a formar part dels llibres reglamentaris dels sacerdots catòlics i més tard identificaran els llibres que contenen els cants del cor litúrgic (*officium in choro et missa*).

Aquestes obres eren escrites en llatí amb lletra impresa i en la impremta de-

RESTAURACIÓ DELS GRADUALE-ANTIPHONARIUM ROMANUM
DEL MONESTIR DE SANT PERE DE BESALÚ

nominada “*Typographia Balleoniana*” típica veneciana. Llibres litúrgics escrits en paper a dues tintes: vermella i negra, i enquadernats en cartó, pell i ornaments de metall. La majoria d’aquests llibres foren impresos a la ciutat de Venècia i en concret als tallers d’impressió dels “hereus de Nicolai Pezzana”. En els nostres llibres restaurats podem llegir-hi, en un d’ells, un Graduale Romanum, que així va ser el 1779, segons es pot llegir en el full d’entrada del llibre.

La Venerable Congregació dels Dolors de Besalú vol fer un esment d’agraïment a la generositat de la Fundació Metalquimia, ja que s’ha fet càrrec de les despeses de la restauració dels quatre llibres graduals i antifonaris del Monestir de Sant Pere. De ben segur que la recuperació, conservació i valoració del nostre patrimoni sumarà en l’impuls cultural del nostre país.

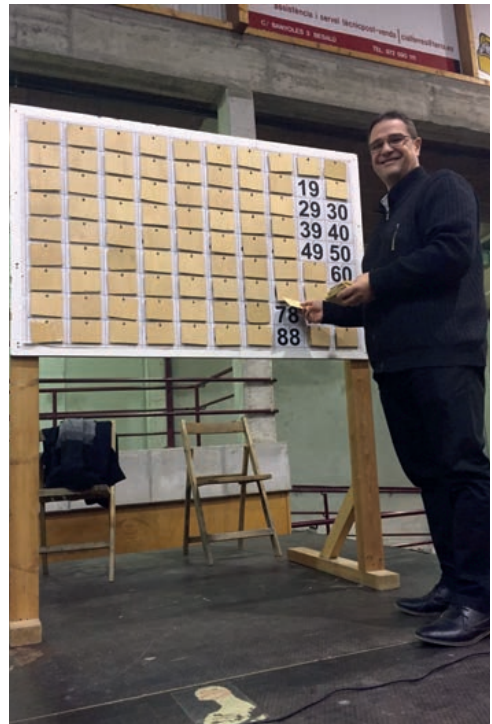
Joan Balateu i Gelada

LA QUINA DE LA CONGREGACIÓ.

El propassat 27 de desembre de 2015 la Venerable Congregació va organitzar una Quina Nadalena al Pavelló Esportiu de Besalú, que va congregar un nombre públic i que va resultar en una bona recaptació, que anirà íntegrament destinada a cobrir les necessitats espirituals de la Congregació, així com a accions de caritat i misericòrdia cristiana. La Junta vol agrair de tot cor a tots aquells (proveïdors, congregants, besaluencs) que han fet possible la celebració d'aquest reeixit acte.

ENTREVISTA: EULÀLIA SOLER I PUIG, RESTAURADORA DE LES MAREDEDÉUS DELS DOLORS DE BESALÚ.

Eulàlia Soler Puig és restauradora i conservadora d'obres d'art. Té el despatx i un petit taller a casa seva, per als petits encàrrecs de particulars. Tanmateix, per les dimensions de l'obra que restaura, sol treballar al lloc de l'obra, sigui per encàrrecs privats o institucionals. Precisament, des que ens va instal·lar a Besalú, sol treballar força pels museus d'Olot, el Comarcal i el dels Sants, uns centres molt dinàmics i amb molts de projectes.

Formada a la Facultat de Belles Arts de la Universitat de Barcelona, és especialista en restauració de pintures, en tota mena de suports: tela; mural; fusta policromada i sense policromar; talles, imatges o retaules...

Tot i la seva formació, Eulàlia Puig no es considera artista: «La meva il·lusió era ser artista. Però no se sap mai... Vaig pintar quan estudiava.»

■ I com hi arribeu a la restauració?

– «Un cop a Belles Arts vaig decantar-me cap a la restauració. He treballat molt pel centre de restauració de béns mobles de la Generalitat. He fet campanyes *in situ*, a l'estiu, primer com a ajudant tècnic i, després, com a responsable de campanya. Vaig restaurar a moltes comarques, entre les quals destacaria les pintures

murals d'esglésies del Pirineu, com ara les de Baiasca, a Llavorsí, al Pallars Sobirà, amb unes pintures excepcionals.»

■ Quan us establiu ja com a professional?

– «Després de diverses campanyes vaig començar a la Catedral de Barcelona, com a professional, on he participat en l'equip de restauradores del Taller Fortuny, que ens vam cuidar de la meitat dels retaules. Destacaria el de Sant Server i el de Sant Pacià, que és fantàstic, el de Sant Josep i el de Sant Pau.»

■ I ja no deixeu de treballar en art religiós?

– «Ui no! Pensa que de Belles Arts no en sortíem especialitzats. Érem restauradors i proud. I com que també ens havien ensenyat arqueologia, vaig arribar a participar en excavacions paleontològiques al Penedès i vaig a anar a parar al Museu Paleontològic de Sabadell, on hi vaig ser cinc anys treballant en fòssils de dinosaures.»

■ I quan arribeu a la Garrotxa?

– «Va ser el 2010, però després de Sabadell, encara vaig anar al Centre de Restauració de Béns Mobles, quan era

a Sant Cugat; ara és a Valldoreix. El meu mestre i el de molts professionals de la restauració va ser Josep Maria Xarrié, traspasat el 2013. Tot i que d'imatgeria religiosa n'havia fet sempre, quan arribo a Olot em vaig començar a especialitzar en sants, santcristis i marededéus.»

● I això us porta a Besalú.

– «La primera obra que vaig restaurar a Besalú va ser la marededéu dels Dolors de Sant Vicenç. Curiosament, aleshores vaig pensar que seria molt interessant la de Sant Pere, com així va ser. La marededéu processional és més interessant a nivell artístic.»

● Sempre s'ha dit que és de Ramon Amadeu (1745-1821).

– «No és d'Amadeu.»

● Verge santa!

– «To que l'impacte estètic que expressa aquesta talla de fusta des d'una certa distància, no ho és. És del segle XIX, però no en puc precisar la data, ja que el policromat original és tapat i podria ser del XVIII; això no ho puc dir perquè no sóc historiadora. Aquesta pintura que tapa l'original li dóna un gruix excessiu, que li resta qualitat i detall a les faccions del santcrist.»

● En què us baseu per assegurar que no és de Ramon Amadeu?

– «Són diversos factors. Començaria dient que una talla d'Amadeu segueix unes proporcions anatòmiques molt perfectes i les cares són molt expressives. Fixem-nos en la figura de la Verge: és d'una Mare de Déu jove, d'estil de cap i pota; és un descuit que mai no tindria Ramon Amadeu, ja que hauria tingut la cura de tallar la cara d'una persona gran, tot i que no sabem si la intenció de l'artista era emular la *Pietà*, de Michelangelo, que va esculpir una Mare de Déu jove. Després ressaltaria que el santcrist és desproporcionat si te'l mires de aprop, cosa que Amadeu mai no faria perquè era un gran tallista. Si ens fixem en les formes de les costelles i l'abdo-

men del Crist descobrim que estan tallades d'una forma brusca.»

● Veig que us heu enfrontat força a l'obra d'Amadeu.

– «El Museu dels Sants d'Olot va organitzar el 2012 una antològica de Ramon Amadeu amb motiu del centenari de la seva estada a Olot, entre el 1809 i el 1814. En aquell moment, vaig rebre l'encàrrec per restaurar dues obres d'Amadeu per a l'exposició: una marededéu vestida petita, i l'Ecce Homo (la figura de Jesús amb corona d'espines, ensangonat, lligat i flagel·lat) que tenen habitualment al Museu Comarcal. També havia restaurat un capgròs d'Amadeu, l'original del Cap de Lligamosques.»

● El capgròs més venerat pels olotins!

– «Vaig visitar la col·lecció privada de la família de Bolòs, que el va acollir a Olot a la qual ell va deixar obra directament. Allà, contemplant una pietat petita, que iconogràficament és una dolorosa, vaig dir 'uf!, que diferent'.»

● Va ser complicada la restauració de la marededéu processional de Besalú?

– «No vaig tenir la sensació que fos molt feta malbé. Vaig trobar problemes concrets: esquerdes sorgides a causa de

les pluges, brutícia acumulada i atacs de xilòfags.»

● Ja la podem tornar a treure tranquil·lament.

– «Si plou, no! No es pot mullar per res. És una imatge de fusta policromada, feta d'un material viu, que es contrau i es dilata, que pateix les oscil·lacions de temperatura i d'humitat.»

● Però és un cop a l'any!

– «Totes les imatges processionals tenen aquest problema: estat tot l'any estables fins al dia que surten al carrer; això no es pot evitar, però ara està estabilitzada i no es pot mullar, perquè els danys poden ser greus.»

Salvador Garcia - Arbós

DONACIONS A LA SALA CAPITULAR

En l'arxiu de la Congregació dipositat a la nova Sala Capitular, s'hi poden trobar pergamins únics i d'un altíssim valor sentimental i històric per a la Vila de Besalú, com l'Acta de Fundació de la Congregació de l'any 1699, o bé les Actes de Reunions de la Junta dels Dolors, o també els llibres de Registre de Congregants, entre molts altres documents... tots ells reflex únic de la història de la Vila Comtal en els darrers 300 anys.

Treballs i estudis diversos, programes dels Dolors, gravats, pintures, llibres de contingut religiós i espiritual, fotografies, vídeos... són només una mostra del material que s'hi està dipositant.

Des d'aquestes ratlles, la Junta de la Venerable Congregació vol agrair a tots aquells congregants, particulars i empreses que amb les seves donacions han fet possible la Sala Capitular, alhora que animar a tots els besaluencs a fer noves donacions, col·laborant així en l'ampliació i preservació d'aquest important patrimoni cultural de la nostra Vila Comtal (s'adjunta al final d'aquest document una relació no exhaustiva de donacions a la Sala Capitular durant els anys 2014 i 2015).

Josep Lagares i Gamero

Lot de llibres religiosos donats a la Sala Capitular

RELACIÓ DONACIONS A LA SALA CAPITULAR ANYS 2014 - 2015

LLIBRES

Títol	Donant
CONGREGANTE Y SIERVO PERFECTO DE LA S.S. VIRGEN DE LOS DOLORES	Sra. Montserrat del Pozo i de Ferrer
OFFICIA MAJORIS HEBDOMADAE ET OCTAVAE PASCHATIS	Família Lagares i Mir
LOT DE 12 LLIBRES SEGLE XX	Família Lagares i Mir
EL CAMINO A CRISTO	Josep Lluís Auguet
BREVIARIUM ROMANUM Ex Decreto	Josep Lluís Auguet
BEATIFICAZIONE DEI SERVI DI DIO JM ESCRIVÁ DE BALAGUER	Josep Lluís Auguet
SOLENNE CONCELEBRAZIONE EUCARISTICA JM ESCRIVÁ DE BALAGUER	Josep Lluís Auguet
MARÍA, SUS SABADOS Y ROSARIO	Josep Lluís Auguet
LOS NUEVOS CATÓLICOS	Josep Lluís Auguet
HIJOS DE LA LUZ	Josep Lluís Auguet
LOS SANTOS	Josep Lluís Auguet
JESÚS CRECIENTE	Josep Lluís Auguet
D. ÁLVARO DEL PORTILLO	Josep Lluís Auguet
EMBRIOLOGÍA DEL HOMBRE Y DEMÁS VERTEBRADOS	Salvador Garcia-Arbós
VINDICIAS DE LA SANTA BIBLIA	Salvador Garcia-Arbós
MISSALE ROMANUM	Salvador Garcia-Arbós
THEOLOGIA UNIVERSA - TOMUS PRIMUS	Josep Lagares i Gamero
THEOLOGIA UNIVERSA - TOMUS SECUNDUS	Josep Lagares i Gamero
THEOLOGIA UNIVERSA - TOMUS TERTIUS	Josep Lagares i Gamero
LOT DE 7 LLIBRES RELIGIOSOS SEGLE XIX	Josep Lagares i Gamero
LOT DE 17 LLIBRES RELIGIOSOS SEGLE XX	Josep Lagares i Gamero
STUDIUM MEDIEVALE (Nº 1)	Amics de Besalú i el seu Comtat
STUDIUM MEDIEVALE (Nº 2)	Amics de Besalú i el seu Comtat
STUDIUM MEDIEVALE (Nº 3)	Amics de Besalú i el seu Comtat
ASSEMBLEA D'ESTUDIS DEL COMTAT DE BESALÚ (Volum I)	Amics de Besalú i el seu Comtat

RELACIÓ DONACIONS A LA SALA CAPITULAR ANYS 2014 - 2015

ASSEMBLEA D'ESTUDIS DEL COMTAT DE BESALÚ (Volum II)	Amics de Besalú i el seu Comtat
ASSEMBLEA D'ESTUDIS DEL COMTAT DE BESALÚ	Amics de Besalú i el seu Comtat
ASSEMBLEA D'ESTUDIS DEL COMTAT DE BESALÚ	Amics de Besalú i el seu Comtat
ASSEMBLEA D'ESTUDIS DEL COMTAT DE BESALÚ (Art. Sant Sepulcre de Palera)	Amics de Besalú i el seu Comtat
ASSEMBLEA D'ESTUDIS DEL COMTAT DE BESALÚ (Volum I)	Amics de Besalú i el seu Comtat
ASSEMBLEA D'ESTUDIS DEL COMTAT DE BESALÚ (Volum II)	Amics de Besalú i el seu Comtat
ASSEMBLEA D'ESTUDIS DEL COMTAT DE BESALÚ	Amics de Besalú i el seu Comtat
EL CENTRE HISTÒRIC DE BESALÚ	Amics de Besalú i el seu Comtat
COMMEMORACIÓ II CENTENARI NAIXEMENT DE L'ABAT SAFONT	Amics de Besalú i el seu Comtat
ELS MONESTIRS BENEDICTINS A L'ANTIC COMTAT DE BESALÚ	Amics de Besalú i el seu Comtat
SIS MIL ANYS VIVINT A LA VORA DELS AIGUAMOLLS DE LA VALL D'EN BAS	Amics de Besalú i el seu Comtat
50 ANYS D'AMICS DE BESALÚ I EL SEU COMTAT	Amics de Besalú i el seu Comtat
SANTA MARIA DE BESALÚ - ARQUITECTURA, PODER I REFORMA	Amics de Besalú i el seu Comtat
LA GUERRA DEL FRANCÈS AL CANTÓ DE BESALÚ	Amics de Besalú i el seu Comtat
L'ABANS - BANYOLES - Recull Gràfic 1898 - 1965	Mossèn Martirià Pla
LA BIBLIA - 6 Volums	Josep Lluís Auguet
COMPENDIUM THEOLOGIAE MORALIS - TOMUS I, II	Marta Mir i Porcell
COMPENDIUM SALMATICENSE - TOMUS I, II, III	Marta Mir i Porcell
CATECISMO DE LA DOCTRINA CRISTIANA	Josep Lluís Auguet
PALABRAS DEL MAESTRO	Josep Lluís Auguet
LA SENDA DEL BIEN	Josep Lluís Auguet
VIAJE A TIERRA SANTA	Josep Lluís Auguet
LOT DE 14 LLIBRE RELIGIOSOS SEGLES XIX i XX	Marta Mir i Porcell
FESTES i TRADICIONS DEL CALENDARI LITÚRGIC	Àngel Rodríguez Vilagran
SAGRADA BIBLIA	Familia Lagares i Mir

LA PARRÒQUIA DE SANT VICENÇ	Ajuntament de Besalú
RELÍQUIES i ARQUITECTURA MONÀSTICA A BESALÚ	Ajuntament de Besalú
SANT PERE DE BESALÚ 1003-2003	Ajuntament de Besalú
ARRELS i LLAVORS DE BESALÚ	Ajuntament de Besalú
LES ESCRIVANIES i NOTARIS DE LA GARROTXA (SEGLES X-XX)	Ajuntament de Besalú
DOCTRINA CRISTIANA CLEMENTE VIII	Manel Ramon
LOT DE 6 LLIBRES RELIGIOSOS SEGLE XIX	Josep Lagares i Gamero
THEOLOGIA MORALIS (TOMO II i TOMO III)	Josep Lluís Auguet
CANTORAL GREGORIANO POPULAR	Manel Ramon
LOT LLIBRES RELIGIOSOS	Mossèn Miquel Oliveras
LA BASÍLICA DEL SANT SEPULCRE DE JERUSALEM	Joan Balateu i Gelada
LOT LLIBRES RELIGIOSOS	Josep Lluís Auguet

DOCUMENTS GRÀFICS

Títol	Donant
CERTIFICAT CONGREGANT ANY 1920	Ernest Bassols i Lladó
PARTITURES VÀRIES (MÚSICA RELIGIOSA)	Josep Lagares i Gamero
COL·LECCIÓ DE GOIGS (PARRÒQUIA DE BESALÚ)	Amics de Besalú i el Seu Comtat
GOIGS DELS FRAMENORS CAPUTXINS	Mossèn Miquel Oliveras

QUADRES

Títol	Donant
AQUAREL·LA MARE DE DÉU DELS DOLORS	Família Lagares i Gamero
AQUAREL·LA COR i SET ESPASES DELS DOLORS	Isaac d'Aiguaviva

MATERIAL

Títol	Donant
2 LÀMPADES SALA CAPITULAR	Mobles Iglesias
LOT MATERIAL OFICINA i ARXIVADORS	Metalquimia
BEGUDES (CAVA i AIGUA) INAUGURACIÓ SALA CAPITULAR	Quim Vidal
ORDINADOR, PANTALLA i 2 DISCS DURS EXTERNS	Metalquimia
1 FARISTOL	Martí Guillaumet i Comamala
1 BOLÍGRAF	Manel Ramón i Sánchex
RESTAURACIÓ CREU DE TAULA	Jesús Banal i Navarro
PINTAR COLUMNA CASC ANTIC CAPITÀ ESTAFERMS	Jesús Banal i Navarro
MARC i EMMARCAR PENÓ ANTIC CONGREGACIÓ	Mobles Iglesias

ECONÒMIQUES

Títol	Donant
FINANÇAMENT OBRES SALA CAPITULAR	Metalquimia
RESTAURACIÓ LLIBRE HIMNES ANTIFONARIS	Fundació Metalquimia

PETICIÓ DE LA JUNTA DELS DOLORS
.....

La Junta de la Venerable Congregació vol demanar i oferir la possibilitat, a tots els besaluencs que ho desitgin, de dipositar a la Sala Capitular tot aquell material relacionat amb la Congregació i la Festa dels Dolors (documents, llibres de contingut espiritual i religió, fotografies, vídeos, etc.) per tal que sigui preservat en el nou arxiu, assegurant així la seva conservació a llarg termini... però, i sobretot, per deixar-ho com a llegat del nostre temps per a l'estudi, memòria, devoció i goig dels congregants i besaluencs de l'avenir.

TESTIMONIS DE BESALÚ. LA FESTA DELS DOLORS

**DAVID BRUNZEL
CASALS, 47 ANYS**

● Com participes a la Processó dels Dolors?

Durant 28 anys he participat activament com Estaferm amb una llança al costat esquerre. La meva posició em permetia no haver de pensar gaire a l'hora de fer moviments, ja que si ens posàvem de 4 em quedava quiet i si fèiem la creu, també.

Des de fa 2 anys estic a la reserva perquè he tingut molts problemes als genolls que no em permeten sortir a la Processó. La veritat és que em sap molt de greu no poder-hi participar, però també penso que hi ha molta gent jove que també vol sortir i participar.

Ara també em fa il·lusió perquè la meua filla Mireia surt amb una vesta negra, amb els Misteris o les Banderes i vaig a veure-la durant la Processó.

● És especial la Festa per tu?

Sí, és molt especial, és una cosa que es porta a dins i només ho sap el qui ho viu. En el meu cas, és com ser del Barça... ja s'hi neix. Perquè us en feu una idea, porto el Cor dels Set Dolors tatuat al braç dret. El dia que me'l van tatuar vaig patir molt, però va ser com un acte de penitència pels Dolors.

● Què és el que més t'agrada del Dia dels Dolors?

Particularment quan hi participava, m'agradaven molt els primers assajos que fèiem, ja que començàvem a sentir els tambors i les llances repicant, i ja tenies aquella sensació que s'acostava la Festa. A la Processó, com que els Estaferms anàvem sempre darrere la Mare de Déu, no vèiem gaire res, però a l'arribar a la plaça, era molt emotiu perquè tenies una visió molt àmplia de tots els passos. Llavors, el cant de la Salve dels apòstols, que la porto dins el cor. És un sentiment...

També va ser molt especial per mi, quan em varen donar el casc pel reconeixement dels 15 anys en la formació d'Estaferms.

FELIPA JOSÉ GONZÁLEZ, 93 ANYS

● Com participes a la Processó dels Dolors?

Durant la meua vida he participat en la Processó de diverses maneres. Quan era petita, vivíem amb la meua família al carrer Major, on ara hi ha la carnisseria Junçà. Des del balcó de casa vèiem passar la Processó. El meu pare havia fet d'Estafarm, i ens esperàvem aquell dia amb molta il·lusió. Més tard, quan em vaig anar fent gran, anàvem a veure-la passar des de diferents carrers i corrent cap a la plaça per escoltar la Salve. El meu marit, en Cosme, sempre l'havia seguida amb un ciri, però jo ja et dic, era més de veure-la passar. Ara que m'he fet gran i les cames ja no em segueixen tan bé com voldria, no m'hi veig amb cor d'anar-hi, però cada any veig els Manaies i Estafarms quan passen per davant de casa quan desfilen abans de la Processó.

● És especial la Festa per tu?

El dia dels Dolors sempre ha estat un dia especial per la meua família. A més, la meua mare es deia Dolors, i a casa, aquesta festa era molt celebrada. Per nosaltres era un dia assenyalat. Fins i tot, quan després de casada vaig viure un temps a Olot, cada any veníem el Dia dels Dolors. I després, quan vaig viure a Palma de Mallorca, ja ens era impossible de venir, però sempre hi pensava.

● Què és el que més t'agrada del Dia dels Dolors?

El que més m'agrada d'aquest dia és la Processó. Veure-la passar, sobretot des de la farmàcia, que tens la vista de tot el carrer Ganganell. Veus aquella corrua de gent, tothom en silenci, amb les espelmes a la mà, que impressiona. I aquell Cant de la Salve a la olaça, amb tota la gent congregada, és tan emocionant...

6È CONCURS DE DIBUIX I PINTURA

Primer premi P3: **Grau Riu i Valentí**

Primer premi P4: **Meritxell Peitibi i Guzmán**

Primer premi P5: **Meritxell Ribes i Sibecas**

Primer premi Cicle Inicial: **Roger Olivet i Saiz**

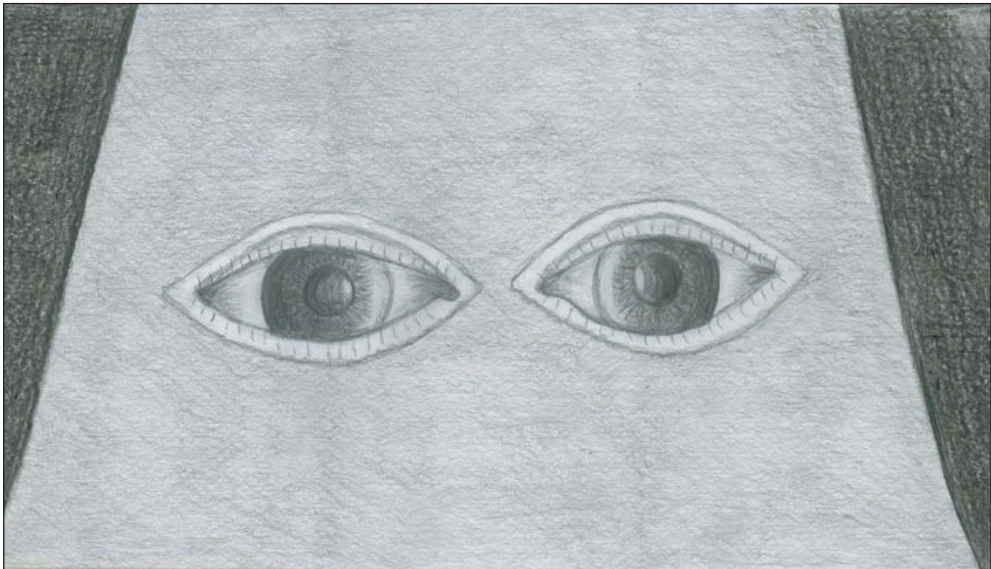
Primer premi Cicle Mitjà: **Maria Vidal i Argelés**

Primer premi Cicle Superior: **Ferriol Rovira i Balateu**

Primer premi Secundària 1r i 2n d'ESO: **Arnau Fernández i Generó**

Primer premi Secundària 3r i 4t d'ESO: **Ilona Tané i Riu**

NOTÍCIES DE LA VENERABLE CONGREGACIÓ

● Els membres de la Junta van acordar que fins que no hi hagi nomenament d'un mossèn a Besalú per part del Bisbat, el Corrector provisional de la Venerable Congregació de la Mare de Déu dels Dolors de Besalú serà mossèn Jordi Font i Plana, rector del Seminari i de Fontcoberta.

Mossèn Jordi Font i Plana, nou Corrector de la Congregació

● Durant els dies de Quinari, Dolors i Setmana Santa es va poder visitar a l'Església de Sant Vicenç l'exposició del **6è Concurs de Dibuix de la Processó de la Mare de Déu dels Dolors de Besalú**, la finalitat del qual és la de fer viure l'esperit dels Dolors als més petits del poble. S'hi van presentar fins a 410 obres enfront a les 360 de l'any passat... un èxit rotund!

6è Concurs de Dibuix de la Processó dels Dolors de Besalú

● El Prior 2014, en Francesc Iglesias i Bertran, va fer el lliurament del penó a la Prior 2015, la Sra. Lluïsa Auguet i Vergés, al domicili de la Prior al carrer Ganganell, on aquesta va fer un emotiu discurs a tots els besaluencs que s'hi van aplegar. Val a dir que al balcó hi lluïa el preciós domàs amb l'escut dels Servents de Maria, propietat de la Congregació.

Parlament de la Prior, Lluïsa Auguet i Vergés, en l'Entrega del Penó

● El dia dels Dolors, just abans de la Processó dels Dolors i com ja ve essent tradició, el Maniple de Manaies i els Estaferms van desfilat pels carrers del poble i van anar a fer una visita a les instal·lacions del CENTRE DE DIA EDAT 3 al barri de Can Ring, on els avis allà residents van estar molt contents i agraïts.

Visita dels Manaies i Estaferms al Centre de Dia EDAT-3

● Abans de començar la Processó, els Manaies i Estaferms van anar a cercar la Prior al carrer Ganganell, on s'hi trobava moltíssima gent aplegada. Seguidament, tot desfilant pels carrers de Besalú, aquests van acabar formats a la plaça de la Llibertat, on els esperaven les autoritats parroquials, municipals i comarcals. Acte seguit, es van lliurar els guardons del 6è Concurs de Pintura Infantil. També es va fer un reconeixement a en Jordi Ginestera del Maniple de Manaies, que enguany complia 15 anys de servei a la Congregació.

El Bisbe de Girona, l'Alcalde i resta d'Autoritats a la plaça de Besalú

Lliurament de Guardons i Reconeixements a la plaça de Besalú

● L'any 2015 s'ha afegit a la solemne celebració el Bisbe de Girona, Monseñor Francesc Pardo i Artigas, que va acompanyar la comitiva encapçalada pel Corrector provisional, Mossèn Jordi Font i Plana, el Secretari i resta de membres de la Junta de la Congregació, així com l'Alcalde de Besalú, l'Alcalde d'Olot i altres autoritats municipals, comarcals i provincials. Al finalitzar la Processó, el Bisbe de Girona, va dirigir unes paraules de fe, d'agraïment i de comiat al poble de Besalú reunit al Monestir. Tot just acabar l'acte, i a l'Altar Major de Sant Pere,

el Bisbe de Girona, va signar al LLIBRE D'HONOR de la Venerable Congregació.

El Bisbe de Girona, Monsenyor Francesc Pardo i Artigas, ens va acompanyar a la Processó dels Dolors 2015

● El Diumenge de Rams, dia 29 de març de 2015, va tenir lloc a Girona la Trobada de Manaies de les Comarques Gironines, amb motiu del 75è Aniversari dels Manaies de Girona. Els Manaies i Estaferms de Besalú van representar la Venerable Congregació en aquesta Trobada d'uns 800 armats d'arreu i que va aplegar un nombrós públic, tot resultant un gran èxit organitzatiu i festiu. En Josep Lagares i en Manel Ramon van representar la Congregació a la Tribuna d'Autoritats. Els manaies i estaferms de Besalú, en acte de gratitud pel convit, van fer lliurament d'una placa als organitzadors, l'ASSOCIACIÓ DE JESÚS CRUCIFICAT - MANAIES DE GIRONA

Placa de la Congregació a l'ASSOCIACIÓ DE JESÚS CRUCIFICAT - MANAIES DE GIRONA

● El dia 15 de setembre, diada dels Dolors Gloriosos, a la parròquia de Sant Vicenç es va fer la Missa Solemne oficiada per mossèn Jordi Font, el qual va oferir una prèdica molt inspiradora al voltant dels Dolors de Maria i el dolor del món. La Missa es va oferir en sufragi de tots els congregants difunts i per l'ànima de mossèn Martirià Pla, en celebrar-se un any del seu traspàs.

Durant l'any 2015, la venerable Congregació ha invertit en diferents Projectes de restauració del seu Patrimoni Artístic i Cultural. Concretament s'han dut a terme les següents accions:

● Restauració de la imatge de la Dolorosa i del carro que l'acull. La restauració ha estat duta a terme per la Sra. Eulàlia Soler. S'ha aprofitat també aquesta acció per fer millores en el Carro de la Mare de Déu (canviar la base, rebaixar les llums, etc, etc.). El cost total de la restauració ha estat de 3.500 €. En aquest preu cal incloure la restauració del peu del Sant

Crist de l'entrada del Monestir de Sant Pere, que es trobava molt malmès.

● Restauració de 4 llibres antics (antifonaris) de la Sagristia de Sant Pere. S'ha restaurat el 1er llibre de l'any 1799, que ha estat dipositat a l'arxiu de la Sala Capitular. El cost final de la restauració d'aquest 1er llibre ha estat de 1.900 € sufragats amb una donació de la Fundació METALQUIMIA.

El Sr. Manel Ramon verificant els treballs de restauració de la Dolorosa

● El Secretari de la Congregació, Sr. Josep Lagares, ha estat nomenat membre del Patronat de la Fundació del Sant Sepulcre de Palera.

NOTES IMPORTANTS

- Totes les **persones interessades a entrar de Congregants**, i passar així a formar part d'aquest nostre gran Patrimoni Espiritual que és la Venerable Congregació de la Mare de Déu dels Dolors de Besalú, ho poden comunicar al secretari de la Congregació (Sr. Josep Lagares i Gamero, telèfon: 972 590965). Requisit indispensable per ésser Congregant: haver fet la Primera Comunió.
- Preguem a **tots els qui desitgin contribuir amb el seu donatiu** al sosteniment de la nostra Congregació, que ho facin ingressant els diners al compte número 2100-8113-56-2100233735, de la Caixa de Pensions, o bé que els lliurin a qualsevol membre de la Junta.
- Les funcions es celebraran a l'església de Sant Vicenç.
- La processó sortirà del Monestir de Sant Pere.
- Demanem que durant tota la processó hi hagi SILENCI.
- Demanem que els fotògrafs no es situïn al mig de la processó. Aquests hauran de portar una acreditació oficial de la VCMDDB.
- A les botigues que venen ciris i al cancell de l'església de Sant Pere, hi haurà a disposició de tothom que vulgui assistir a la processó una papallona per a col·locar el ciri, a fi d'evitar, en la mesura que sigui possible, de tacar de cera els carrers per on passarà la desfilada religiosa.
- El llibre *Priors dels Dolors*, el DVD *El dia dels Dolors a Besalú*, el CD *Sons dels Dolors*, i els diferents llibres i articles de la Congregació poden ser adquirits durant tot l'any a l'establiment comercial Mobles Iglesias.

NOTA MOLT IMPORTANT

- Tots aquells congregants que els fes il·lusió ser Prior dels Dolors de Besalú caldria que fessin arribar la seva petició (oral o escrita) al Secretari de la Venerable Congregació, el Sr. Josep Lagares. La llista de peticions es mantindrà en la més estricta confidencialitat!!

TAULES DE PUNTUACIÓ

MANIPLE DE MANAIES

En actiu en els anys			1970- 2015	2016	Total
1	Batlle i Auguet	Jesús	45	1	46
2	Lagares i Roset	Jordi	39	1	40
3	Torres i Sánchez	Àlex	37	1	38
4	Lagares i Gamero	Narcís	36	1	37
5	Reixach i Estañol	Carles	31	1	32
6	Luengo i López	Antonio	29	1	30
7	Serra i Regalat	Ricard	27	1	28
8	Batlle i Pont	Estefania	23	1	24
9	Güell i Sánchez	Jacint	22	1	23
10	Grau i Castañer	Joaquim	22	1	23
11	Ferrés i Costa	Joan	22	1	23
12	Genebat i Ribera	Joan	21	1	22
13	Juncà i Ramon	Manel	17	1	18
14	Guillamet i Gala	Martí	17	1	18
15	Vidal i Peracaula	Albert	16	1	17
16	Farcy i Bermejo	Jordi	16	1	17
17	Ginestera i Sarola	Jordi	15	1	16
18	Jarillo i Bonet	Isaac	14	1	15
19	Batlle i Pont	Clàudia	13	1	14
20	Reig i Saubí	Francesc	13	1	14
21	Lagares i Palacios	Marc	13	1	14
22	Pla i Planas	Albert	12	1	13
23	Trayter i Puig	Albert	11	1	12
24	Torres i Pleite	Cristina	11	1	12
25	Sucarrats i Masgrau	Roger	11	1	12
26	Carreró i Coromines	Roger	11	1	12
27	Torres i Pleite	Àlex	10	1	11
28	Trayter i Puig	Lluís	10	1	11
29	Parés i Figueras	Bernat	9	1	10
30	Quintana i Vilá	Quim	9	1	10
31	Tenas i Mañas	Genís	9	1	10
32	Cortada i Canals	Marc	9	1	10
33	Falgueras i Pla	Sasha	9	1	10
34	Mas i Hormigo	German	8	1	9
35	Duran i Abulí	Ferran	8	1	9
36	Pujol i Serra	Josep	7	1	8
37	Guardiola i Ros	Adrià	7	1	8
38	Garcia i Bassols	Pau	7	1	8
39	Torrent i Serra	Roger	7	1	8
40	Parés i Figueras	Guillem	6	1	7
41	Galceran i Surina	Roger	6	1	7
42	Soy i Ferrés	Marc	6	1	7
43	Lagares i Palacios	Adrià	6	1	7
44	Lagares i Mir	Jordi	5	1	6

45	Trill i Iglesias	Pau	5	1	6
46	Carreró i Coromines	Marc	5	1	6
47	Balateu i Riembau	Guifré	4	1	5
48	Frigola i Camps	Genís	4	1	5
49	Fornàs	Joanmi	3	1	4
50	Serra i Figa	Gerard	3	1	4
51	Estela i Jordà	Martí	3	1	4
52	Juanola i Sánchez	Albert	3	1	4
53	Aracil i López	Maria	2	1	3
54	Xifre i Sala	Júlia	2	1	3
55	Julià i Juanola	Maria	1	1	2
56	Tané i Riu	Biel	0	1	1
57	Garcia i Meléndez	Pol	0	1	1

MANAIES DE RESERVA

En actiu en els anys			Total
1	Casellas i Jou	Joaquim	33
2	Ramon i Sánchez	Manel	32
3	Guillamet i Comamala	Martí	32
4	Carreró i Busquets	Pere	32
5	Guardiola i Pijaume	Enric	30
6	Sucarrats i Portella	Miquel	30
7	Juncà i Parés	Lluís	29
8	Carreró i Busquets	Joaquim	29
9	Sánchez i Banal	Pere	29
10	Sala i Brunsó	Xavier	28
11	Lagares i Gamero	Josep	25
12	Balateu i Gelada	Joan	23
13	Sala i Brunsó	Jordi	22
14	Bosch i Juanola	Vicenç	22
15	Balateu i Sarola	Jordi	20
16	Falgarona i Bertran	Jordi	20
17	Pont i Colom	Jaume	20
18	Rost i Felip	Enric	20
19	Estela i Roura	Joan	17
20	Juncà i Ramon	Regina	16
21	València i Buixeda	David	16
22	Mas i Serra	Francesc	15
23	Fàbrega i Ramon	Arnau	12
24	Gironell i Gamero	Martí	10
25	Armillas i Guardiola	Nacho	9
26	Comas i Tubert	Joan	6
27	Puigdemont i Balés	Isaac	6
28	Fàbrega i Ramon	Marina	3

ESTAFERMS

En actiu en els anys		1970- 2015	2016	Total
1	Joan Cabratosa i Pla	37	1	38
2	Àngel Sánchez i Herreros	32	1	33
3	Francesc Ferrés i Vergés	28	1	29
4	Jordi Pujolar i Senpau	25	1	26
5	Pere Ventura i Mas	24	1	25
6	Josep M. Lagares i Roset	23	1	24
7	Xavi Lagares i Puig	22	1	23
8	Jordi Hurtós i Rovira	21	1	22
9	Gerard Portas i Balateu	21	1	22
10	Jordi Vaquero i Garrido	19	1	20
11	Emili Carrasco i Sánchez	18	1	19
12	Joan Frigola i Torrent	16	1	17
13	Maria Solavera i Pons	13	1	14
14	Marc Vaquero i Garrido	13	1	14
15	Eloi Masoliver i Soler	12	1	13
16	David Buch i Perez	11	1	12
17	Jonatan Porras i Córdoba	11	1	12
18	Jesús Banal i Navarro	11	1	12
19	Jordi Solà i Codony	10	1	11
20	Francesc Solavera i Pons	10	1	11
21	Cora Masmijtjà i Roura	10	1	11
22	Jessica Mazzioti i Corominas	9	1	10
23	Júlia Masmijtjà i Roura	9	1	10
24	Lluís Rubirola i Juncà	8	1	9
25	Joan Molas i Teixidor	8	1	9
26	Maria Vázquez i Vives	7	1	8
27	Adrià Vázquez i Vives	7	1	8
28	Ingrid Carreró i Plana	6	1	7
29	Dani Molas i Teixidor	6	1	7
30	Maria Trunyó i Torcal	4	1	5
31	Lluc Jofre i Pena	4	1	5
32	Oriol Ortega i Torres	4	1	5
33	Adrià Pons i Hurtós	3	1	4
34	Joana Cabratosa i Pons	3	1	4
35	Laia Mas i Moya	3	1	4
36	Joan Farrés i Barragan	3	1	4
37	Clara Trill i Iglesias	2	1	3
38	Glària Vázquez i Vives	2	1	3
39	Arnau Linares i Valentí	1	1	2
40	Miquel Cabratosa i Pons	1	1	2
41	Jana Balateu i Riembau	1	1	2
42	Laia Mayoles i Vaquero			
43	Jana Gussinyer i Cuevas			
44	Maria Buch i Torrent			
45	Sira Huete i Robles	1		
46	Quim Fauria i Juanola			
47	Andreu Banal i Torres			
48	David Brunzel i Casals	28		
49	Jordi Boix i Juanola	25		

50	Mireia Dòsil i Bonmatí	21
51	Teresa Argelés i Pairó	21
52	Lluís Torrent i Bach	19
53	Àfrica Félez i Barragàn	6
54	Lluís Busquets i Ferrés	8
55	Pol Trunyó i Torcal	6

AMICS PROTECTORS DE LA CONGREGACIÓ

La Junta de la Congregació voldria donar, de nou, les gràcies a totes aquelles persones que ja s'han compromès a donar suport i ajut a la Venerable Congregació dels Dolors de Besalú en la modalitat d'Amics Protectors, així com a totes aquelles persones devotes de la Mare de Déu dels Dolors, congregants o no, que han col·laborat i continuen col·laborant, any rere any, d'una o altra manera, amb la Congregació.

La Venerable Congregació de la Mare de Déu dels Dolors és un Terç Orde (orde de seglars) de l'Orde dels Servents de Maria (<http://servidimaria.net>) amb un compromís que va molt més enllà de la tasca d'organitzar cada any el Quinari i la Festivitat dels Dolors. La Venerable Congregació té un compromís ferm envers la comunitat de fidels que representa, tot impulsant les tasques espiritual, d'oració i d'apostolat pròpies de l'Orde dels Servents de Maria; el suport a la Parròquia; les tasques socials i de misericòrdia envers els més desvalguts; i la tasca cultural per tal de donar a conèi-

xer i preservar el patrimoni històric de la Venerable Congregació.

La consecució de tots aquests compromisos no és una tasca fàcil, ja que per a dur-los a terme es necessiten tot tipus de recursos (personals, intel·lectuals, econòmics, en espècies, etc.). Una part d'aquests recursos tan necessaris la fan possible els Amics Protectors de la Venerable Congregació, que són totes aquelles persones devotes de la Mare de Déu dels Dolors, congregants o no, que es comprometen a fer periòdicament (una vegada a l'any), i de forma sostinguda en el temps, un donatiu de 15 € a la Congregació.

Les aportacions fetes per tots ells asseguren la preservació de la nostra Festivitat, i permeten l'entrada de recursos addicionals, que són un element clau i un suport indispensable perquè la Venerable Congregació pugui seguir duent a terme la seva important Missió.

NOTA IMPORTANT

Totes aquelles persones que vulguin col·laborar amb la Venerable Congregació de la Mare de Déu dels Dolors de Besalú com a Amic Protector poden omplir el full encartat en aquest programa i entregar-lo a al Tresorer de la Congregació Sr. Martí Guillamet i Comamala, o bé a qualsevol altre membre de la Junta.

Adam i Arboix, Delfina	Coves i Boix, Ferran	Gratacós i Fernández, Margarita
Alguerri i Teixidor, Lluís	Cuevas i Costeja, Llorenç	Grau i Castanyer, Joaquim
Argelés i Pairó, Teresa	Damont i Serra, Maria	Grèbol i Roura, Joan
Armillas i Guardiola, Nacho	De Puig i Maurice, Abel-Narcís	Guardiola i Pijaume, Enric
Auguet i Vergés, Lluïsa	De Sola Morales i Dou, Faustina	Guardiola i Pijaume, M ^a Dolors
Balateu i Fauró, Joan	De Sola Morales i Dou, Joaquim	Guardiola i Ros, Adrià
Balateu i Gelada, Joan	Dorca i Colomer, Miquel	Guardiola i Ros, Maria
Balateu i Riembau, Guifré	Dòsil i Bonmatí, Mireia	Guardiola i Vallmajor, Teresa
Balateu i Riembau, Jana	Duran i Abulí, Ferran	Güell i Joan, Josep
Balateu i Sarola, Jordi	Edat 3 Besalu, S.L.	Güell i Sanchez, Jacint
Banal i Navarro, Jesús	Estarriola i Soler, Josep	Guillamet i Comamala, Martí
Bartolí i Juanola, Irene	Estela i Jordà, Laura	Guillamet i Gala, Martí
Bassols Assessors	Estela i Jordà, Martí	Guitart i Palacios, Xavier
Batlle i Auguet, Jesús	Estela i Roura, Joan	Gussinyer i Cuevas, Adrià
Batlle i Pont, Clàudia	Fàbrega i Ramon, Marina	Heras i Herraiz, Ignasi
Batlle i Pont, Estefania	Fàbrega i Ramon, Arnau	Hurtós i Costa, Antoni
Boix i Juanola, Jordi	Falgarona i Bertran, Jordi	Hurtós i Rovira, Jordi
Bonet i Gussinyer, Dolors	Falgueras i Pla, Sasha	Jarillo i Bonet, Isaac
Bosch i Balateu, M ^a Rosa	Farcy i Bermejo, Jordi	Jordà i Ayats, Montse
Bosch i Juanola, Vicenç	Farrés i Bartolí, Nati	Jordà i Mas, Anna
Brugué i Canal, Francesc	Fernández i Brugués, Manel	Jordà i Sala, Isabel
Brunzel i Casas, Àngel	Ferrando i Ferrando, Xavier	Jordà i Segura, Jordi
Brunzel i Casas, David	Ferrés i Barragan, Joan	José i González, Felipa
Brunzel i Jordà, Mireia	Ferrés i Costa, Joan	Jou i Ventura, Josep Francesc
Buch i Castañer, Miquel	Ferrés i Soler, Jan	Juanola i Argente, Imma
Cabratosa i Pla, Joan	Ferrés i Vergés, Francesc	Juanola i Guardiola, Eric
Cabratosa i Pons, Joana	Font i Falgàs, Francesc	Juanola i Guardiola, Nil
Cabratosa i Pons, Miquel	Font i Falgàs, Marc	Juanola i Juncà, Vicenç
Campá i Fortich, Anna Maria	Font i Falgàs, Paula	Juanola i Quintana, Albert
Capdevila i Bassols, Carmina	Fornàs i Garcia, Joanmi	Juanola i Sánchez, Albert
Caritg i Mont, Miquel	Freixa i Darne, M ^a Àngels	Juncà i Gratacós, Ramon
Carrasco i Sánchez, Emili	Frigola i Buixeda, Cèlia	Juncà i Pares, Jordi
Carreró i Busquets, Joaquim	Frigola i Torrent, Joan	Juncà i Pares, Lluís
Carreró i Busquets, Pere	Frigola i Torrent, Núria	Juncà i Ramon, Manel
Carreró i Corominas, Marc	Galceran i Surina, Roger	Juncà i Ramon, Regina
Carreró i Corominas, Roger	Gamero i Fauró, Anna M ^a	Juncà i Terrades, Lluís
Casals i Pardo, David	Gamero i Fauró, Josep	Lagares i Corominas, Narcís
Casellas i Jou, Quim	Garcia i Arbós, Salvador	Lagares i Gamero, Josep
Casellas i Mó, Guiu	Garcia i Bassols, Pau	Lagares i Gamero, Narcís
Castillo i Tarrés, Eric	Genebat i Ribera, Joan	Lagares i Mir, Jordi
Castillo i Tarrés, Oriol	Ginestera i Cargol, Pere	Lagares i Mir, Maria
Clara i Valles, Tura	Ginestera i Sarola, Jordi	Lagares i Palacios, Adrià
Comas i Tubert, Joan	Gironell i Compte, Alexandre	Lagares i Palacios, Marc
Corominas i Buixeda, Maria	Gironell i Gamero, Martí	Lagares i Puig, Xevi
Corominas i Caritg, Miquel	Gòmez i Barri, Josep	Lagares i Roset, Jordi
Cortada i Canals, Marc	Gratacós i Fernández, Joan	Lagares i Roset, Josep M ^a

AMICS PROTECTORS DE LA CONGREGACIÓ

Luengo i Cervera, Pau	Quintana i Vilà, Joaquim	Tarrés i Prujà, Carme
Luengo i López, Antonio	Ramon i Sanchez, Manel	Tarrés i Pruja, Dolors
Mas i Casadevall, Elisa	Regalat i Arroyo, Miquel	Tenas i Mañas, Genís
Mas i Hormigo, German	Reig i Corominas, Felisa	Torcal i Escruela, Meritxell
Mas i Serra, Francesc	Reig i Saubí, Francesc	Torras i Batlle, Oleguer
Masllorens i Serrat, M ^a Eugenia	Reixach i Estañol, Carles	Torrent i Bach, Lluís
Masó i Hervás, Joan	Reixach i Estañol, Nora	Torrent i Serra, Paula
Masoliver i Soler, Eloi	Ribugent i Güell, Josefa	Torrent i Serra, Roger
Massanet i Iglésias, Lara	Ricart i Casadell, Maria	Torres i González, Josep M ^a
Massanet i Iglésias, Sergi	Roca i Garcia, Xavier	Torres i Pleite, Alexandre
Mir i Porcel, Marta	Roldan i Rojas, Pere	Torres i Pleite, Cristina
Moncanut i Frigola, Joaquim	Ros i Pararols, Joan	Torres i Sánchez, Alexandre
Monell i Prujà, Maria	Ros i Pararols, Rosa	Trayter i Puig, Albert
Navarro i Navarro, Dolors	Roset i Balateu, Jordi	Trayter i Puig, Lluís
Oliveras i Prujà, Sara	Roset i Pagès, Dolors	Trill i Iglésias, Clara
Oliveras i Surroca, Narcís	Roura i Demiquels, Carmelita	Trill i Iglésias, Pau
Oliveras i Torres, Sabina	Roura i Juan, Jaume	Truñó i Lagares, Xavier
Oller i Adam, Ramon	Rovira i Prujà, M ^a Rosa	Truñó i Torcal, Maria
Oller i Realp, Antoni	Rubert i Fauró, Lluís	Truñó i Torcal, Pol
Pairó i Moradell, Núria	Rubio i Roca, Carmen	València i Buixeda, David
Palacios i Gordillo, Rosa M ^a	Rubirola i Juncà, Lluís	Vaquero i Garrido, Marc
Parés i Figueres, Bernat	Sala i Brunsó, Francesc Xavier	Ventura i Mas, Pere
Parés i Figueres, Guillem	Sala i Brunsó, Jordi	Ventura i Teixidor, Francesc
Pastoret i Casellas, Manel	Sala i Planas, Rosa	Vergés i Cruz, Natàlia
Pastoret i Iglésias, Joan	Sala i Tubert, Lluís	Vidal i Peracaula, Albert
Pigem i Tarradas, M ^a Teresa	Sánchez i Banal, Pere	Vila i Cornellà, Imma
Pla i Gratacós, Eva	Sánchez i Herrero, Àngel	Vila i Cornellà, Marta
Pla i Gratacós, Lluís	Sarola i Costa, Joan	
Pla i Planas, Albert	Serra i Falgarona, Irene	
Pleite i Titos, Guadalupe	Serra i Figa, Gemma	
Pont i Buixeda, Fina	Serra i Figa, Gerard	
Pont i Colom, Jaume	Serra i Regalat, Ricard	
Porras i Còrdova, Jonathan	Serrat i Farrés, Anna	
Portas i Arbusà, Montse	Serrat i Farrés, Núria	
Portas i Balateu, Gerard	Serrat i Fauró, Pilar	
Portas i Brunsó, Carme	Serrat i Pumarola, Antoni	
Portas i Brunsó, Lola	Serrat i Vila, Jordi	
Prat i Pujeu, Maria	Solà i Codony, Jordi	
Prujà i Bach, Joaquina	Solavera i Pons, Francesc	
Prujà i Masmitjà, Benita	Solavera i Pons, Maria	
Prujà i Privat, Margarita	Soler i Puig, Eulàlia	
Puigdemont i Balés, Isaac	Soy i Ferrés, Marc	
Pujol i Serra, Josep	Sucarrats i Masgrau, Roger	
Pujolar i Senpau, Jordi	Sucarrats i Portella, Miquel	
Quera i Hurtós, Pere	Tarrés i Guardiola, Jaume	
Quintana i Gratacós, M ^a Teresa	Tarrés i Hinojosa, Aran	

ESTAT DE COMPTES

PAGAMENTS	
NETEJA SALA CAPITULAR	30,00
COMISSIONS BANCO POPULAR	166,29
MATERIAL MANAIES	96,00
CONCURS DIBUIX 2015	90,00
FERRETERIA MAS VENTURA	2,27
ARRANJAMENT VESTIT JUEUS	40,15
NETEJA SACRISTIA ST. PERE	50,00
MISSES	80,00
PREDICADORS	90,00
BUFANDES	270,00
FACTURA 6TEMPS	48,40
PAGAMENT DIRECTOR ORQUESTRA	300,00
FACTURA GNA	617,97
PAGAMENT ORQUESTRA	2.200,00
IMPRESA AUBERT	2.937,88
FACTURA FONDA SIQUÉS	280,00
FLECA DESCAMPS	750,00
FACTURA RESTAURANT CAN QUEI	251,00
FACTURA PASTISSERIA SURROCA	635,00
FACTURA FLORS JORDI	533,00
FACTURA SUPERMERCAT VIDAL	141,00
FACTURA TINTORERIA	58,00
NETEJA SALA CAPITULAR	20,00
FACTURA GNA	21,94
INSTAL·LACIONS QUINTANA	443,47
NETEJA SALA CAPITULAR	30,00
REPARACIÓ PORTA ST. VICENÇ	175,00
COMISSIONS BEVA	38,80
NETEJA ESGLÉSIA DE ST. VICENÇ	60,00
REPARACIONS ESGLÉSIA DE ST. PERE	150,00
RESTAURACIÓ IMATGE MARE DE DÉU	3.500,00
NETEJA SALA CAPITULAR	30,00
FACTURA ELECTRICISTA	60,00
REPARACIÓ ALTAR ST. VICENÇ	285,90
ARRANJAMENT PERRUQUES	50,00
PINTAR MOTLLURA CARRO MARE DE DEU	150,00
ARRANJAMENT PANTALONS ESTAFERMS	150,00
SEGELLS ENVIAMENT PROGRAMES	290,00
ARTS I METALLS	10,00
FACTURA BASTIDA	130,00
CONCURS DIBUIX 2016	97,50
COMISSIONS LA CAIXA	48,00

COBRAMENTS	
SALDO ANTERIOR	14.508,42
DONATIU MR	15,00
DONATIU MARIA COLOMER GORGOLL	100,00
DONATIU FAUSTINA DE SOLÀ MORALES	200,00
DONATIUS LAMPADARI	390,00
TALLERS PLANA-FERRÉS	50,00
ALGISS	50,00
FALGARONA	50,00
PLANA-HURTÓS	50,00
J. JUANOLA	50,00
MAS VENTURA	50,00
RAFAEL SOLÀ	50,00
JOAN TRULLS	50,00
SERFRI 2002	50,00
FAMÍLIA FONT	50,00
MOBLES I DECORACIÓ IGLESIAS	50,00
AJUNTAMENT DE BESALÚ	50,00
GESTORIA BASSOLS	50,00
CONST. GUARDIOLA	50,00
FLECA DESCAMPS	50,00
EURONICS-JOSEP ESTARRIOLA	50,00
FAMÍLIA GRATAÇÓS-ORTIZ	50,00
S. VILARRASA	50,00
CÚRIA REIAL	50,00
BANCO BILBAO VIZCAIA	50,00
FAMÍLIA MATEU ROS	50,00
IMMA GAYOLÀ	50,00
CASA ZAFONT	50,00
CAL ARBUSÀ (BON ÀREA)	50,00
DONATIU UNA DEVOTA	30,00
DONATIU D.S.	50,00
DONATIU JOAN GRÉBOL	50,00
FAMÍLIA BALDIRI - PUJADES	50,00
JOAN VENTURA	50,00
QUINTANA-PRAT	50,00
TALLERS LLAM	50,00
ESTACIÓ SERVEI SERINYÀ	50,00
GERMAN PERRUQUERS	50,00
VICENÇ RIU	50,00
TALLERS SANZ	50,00
XEVI PORTAS	50,00
AUTO ELECTRIC BESALÚ	50,00
AGRO BOSCH	50,00
JOAQUIM VIDAL	50,00
AMICS PROTECTORS	3.760,00

Total Cobraments
26.503,92 €

Total Pagaments
15.407,57 €

SALDO ACTUAL
11.096,35 €

DONATIU JOSEP DAMONT	15,00
DONATIU TERESINA	50,00
DONATIU UN DEVOT	20,00
DONATIU L.O.	10,00
DONATIU FAMÍLIA CASELLAS JOU	30,00
RESTAURANT CAN QUEI	50,00
DONATIU JUANA LLANSA	50,00
DONATIU UN DEVOT	20,00
CARROCERIAS ESMI	50,00
DONATIU PRIOR 2015	2.000,00
PASTISSERIA SURROCA	50,00
FONDA SIQUÉS	50,00
DONATIU JOAN COLOMER	20,00
VENDA LLIBRES I DVD	40,00
DONATIU JOAN BURGAS	30,00
DONATIU TPC	30,00
METALQUIMIA	50,00
DONATIU LAMPADARI	542,50
DONATIU JUANA LLANSA	50,00
DONATIU MARIA DEL CARMEN LESAN	50,00
QUINA 2015	1.803,00
DONATIU UNA DEVOTA	10,00
DONATIU NÚRIA VILANOVA	30,00
DONATIU GERMAN PERRUQUER	50,00
DONATIU UNA DEVOTA P.F.	50,00
DONATIU UNA FAMÍLIA DEVOTA	290,00
DONATIU	10,00
DONATIU UNA DEVOTA	20,00
DONATIU JOAN BOSCH	130,00

RELACIÓ DE COL·LABORADORS

COL·LABORADORS QUE HAN FET POSSIBLE AQUEST PROGRAMA

Ajuntament de Besalú	Construccions Guardiola, S.L.	Tallers L. Sanz, S.A.
Gestoria Bassols	Planxisteria Besalú, SC	Instal·lacions X. Portas
Fundació Metalquímia	Fleca Descamps	Agro Bosch - De tot Bosch
Banco Bilbao Vizcaya	Algiss	Supermercat J. Vidal
Bon Àrea, Frigo - Fresc	Euronics - Josep Estarriola	S. Vilarrasa, S.A.
Família Mateu Ros	Família Font	Mecanitzats J. Ventura, S.L.
Bar-Restaurant Can Quei	J. Juanola, S.L.	Vicenç Riu i Teixidor
Bobinats Frigola, S.L.	Mas Ventura, S.L.	Joan Trulls, S.L.
Falgarona, S.L.	Mobles i Decoració Iglesias	Estació Servei Serinyà
Casa Zafont	Pastisseria Surroca	Tallers Mecanitzats Llam, S.L.
Família Gratacós-Ortiz	Renault - Rafael Solà	Auto Elèctric Besalú, S.L.
Carroceries Esmi, S.L.U.	Quintana Prat, S.L.	Plana-Hurtós "Enginyers, SLP"
Imma Gayolà	Bar-Restaurant Cúria Reial	Fonda Siqués
"Assessorament d'Empreses"	Restaurant Santuari M.D. del Mont	Hotel Comte Tallafarro
Germán Perruquers "Banyoles"	Família Baldiri Pujades	Besalú Gestió - M ^a Mercè Pont
Motos Besalú	Flors Jordi - Besalú	

ALTRES COL·LABORADORS

Ajuntament de Besalú	Fonda Siqués	Metalquímia, S.A.
Família De Solà-Morales	Valèria "Moda"	Tallers L.Sanz, S.A.
Mobles i Decoració Iglesias		